

LANDINFORMATION

Etiopien

Tigreaner och deras situation utanför Tigray (version 2.0)

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Denna rapport är framtagen av Migrationsverket i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation](#) (2008). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

Landinformation: Etiopien. Tigreaner och deras situation utanför Tigray

2023-02-28, version 2.0

Rapporten är utgiven av Nationella operativa avdelningen,
Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys.
Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, ©
Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2023.
Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehållsförteckning

Summary	5
Tigrayans and ethnicity.....	5
The Situation of Tigrayans outside Tigray	7
1. Inledning	11
1.1 Syfte, innehåll och avgränsningar	11
1.2 Informationsbegränsningar.....	12
2. Etnicitet i Etiopien	13
2.1 Fastställande av etnicitet vid blandad härstamning	16
3. Om tigreaner	18
3.1 Allmänt om tigreaner i Addis Abeba	20
3.2 Sociala och kulturella kännetecken	21
3.2.1 Religion	21
3.2.2 Språk.....	21
3.2.3 Övriga kännetecken	25
4. Tigraykriget – kort översikt.....	26
5. Situationen för tigreaner utanför Tigray.....	32
5.1 Bakgrund	32
5.2 Myndighetsrespons mot tigreaner (november 2020–februari 2022) ..	35
5.3 Myndighetsrespons mot tigreaner efter hävandet av undantagstillståndet	44
5.3.1 Myndighetsrespons mot tigreaner efter den 12 juli 2022	47
5.4 Förhållanden för frihetsberövade tigreaner	54
6. Sammanfattande slutsatser	58
Källförteckning	62
Elektroniska källor.....	62
Tryckta källor.....	75
Muntliga källor	75

Summary

Tigrayans and ethnicity

Section updated 2023-02-28

There are different views on how to define the concept of *ethnicity*. Migration Analysis does not take a stand for any specific interpretation, but finds that in migration matters it is useful to have an insight into how Ethiopian society distinguishes ethnic groups – in this case Tigrayans (see [Section 3.2](#)).

According to one definition, ethnicity is a social construction with identity and culture as two of the basic building blocks. Through the construction of identity and culture, groups of people try to address the meaning of ethnicity and its boundaries. Following the same definition, ethnicity is seen as a dynamic and continuously developing attribute of individual identity and group organisation. It is considered the result of external social, economic, and political processes and actors shaping and changing the ethnic categories and definitions.

Ethnic groups claim identity markers that define them from other groups. The markers may include common ancestors, a mythic past, shared cultural heritage/history/territory, and/or common experiences.

In the case of Ethiopia, some are of the opinion that ethnicity, as a socially constructed identity, is a fairly recent phenomenon traceable to the student movements of the 1960s. Sources state that it has gained in importance successively since 1991, and not least after the installation of Prime Minister Abiy Ahmed Ali in 2018, and then again with the advent of the Tigray war.

Individuals can attach importance to the question of ethnicity in order to establish their own identities as well as those of others. For some though it can be seen as a threat to the establishment of a united Ethiopian society.

Increased importance of ethnicity can be identified as fuel for local conflicts. In recent years, an upsurge in ethnic conflicts comprising violence and displacements, has been reported in Ethiopia. Sources report that ethnic tensions amplified when the regions of the country, equipped with their own armed forces, started to push for further autonomy by using the power provided by the constitution. In one source's view, the different ethnic groups profited by Abiy's ascent to power in 2018 in order to serve their own interests. The new federal power was considered weak.

The Tigrayans constitute one of Ethiopia's approximately 80 ethnic groups, and correspond to about 6 % of the country's population. The Tigray regional state has about 5,7 million inhabitants. Estimates show that 95 % of them are Tigrayans. Tigray is also the core area for the Tigrayan ethnic group.

The large majority of Tigrayans are settled within the regional borders. Some though live in other parts of the country. Minorities are found in areas such as Afar, Amhara, and Addis Abeba. Reportedly, the spread of Tigrayans to many Ethiopian cities can partly be explained by the prominent role of *Tigray People's Liberation Front* (TPLF) on national level for the last decades.

The influence of TPLF is also mentioned when it comes to forming and consolidating Tigrayan ethnicity. Another noted contributing factor is the continuous existence of violence in the fluid political environment in Tigray, and connected areas. For example, the so-called Border war (1998-2000) between the TPLF-dominated Ethiopia and Eritrea is reported to have strengthened the perception of a Tigrayan identity contrasting with the Eritrean and Amhara equivalents.

Regarding faith, Tigrayans are mainly Orthodox Christians, but there is a Muslim minority.

According to sociologist Donald N. Levine, the family systems are strongly patriarchal among almost all peoples of Ethiopia. Patrilineal¹ decent is also the dominant principle for the organisation of rights and relations in most ethnic groups. Tigrayans, however, have a system of ambilineal decent. Such systems involve claims to group membership, property, and status through decent from either the paternal or the maternal side, depending on the choice of the individual. Among groups with ambilineal decent, the choice is often based on status or inheritance. Political factors and personal friendships among kin may also be of relevance.

Some groups among the Tigrayans, however, are said to apply patrilineal decent. Reportedly, most Amhara and Tigrayan communities in the central and north highlands follow an ambilineal approach.

According to Levine, Tigrayans have a division of lineages into categories of high and low status.

The language of the Tigrayan ethnic group is Tigrinya. It is also the standard tongue in Tigray. Further, most Tigrayans master Amharinya. Generally, they are reported to have a distinct accent when speaking, but there are exceptions. People inhabiting the Tigray border areas, and those living in and having grown

¹ Patrilinear descent means that decent is traced on the father's side of the family

up in Addis Ababa, generally lack the characteristic accent. In the border areas, the ethnicity of some people is said to be less distinct. They may also master the dominant languages on both sides of the border.

Moreover, people from various ethnic backgrounds have adopted Amharinya as their own. It is the *lingua franca* of Ethiopia, and the adoption is associated with a set of opportunities related to trade, urbanisation and education. It also relates to the high prevalence of intermarriage among various the ethnic groups.

In addition to Tigrayans, there are persons within the ethnic minority groups of Tigray that master Tigrinya (e.g. Afars, and Amharas).

North of the Tigray international border, the largest ethnic group in Eritrea, the Tigrinya people, or as they refer to themselves: *Deqi Kebessa* – Highlanders, have Tigrinya as their mother tongue. However, when compared with the Tigrayans, differences in accent and word usage can be distinguished. The Eritreans are said to use more Arabic words and terminology in their everyday language than their Ethiopian neighbours.

These two Tigrinya speaking peoples are divided by the geographic border, but linked by a common history, and linguistic and cultural features (also by intermarriage). Simultaneously, they have been divided by political developments, and over time, separate identities have been established. Historically, there have been close links between the Eritrean Tigrinya people and the Tigrayans, also through military alignment. In recent years, however, the Border War led to confrontation between the peoples, and so did the current Tigray conflict, in which Eritrea has been an ally to the Ethiopian federal government against the TPLF led Tigray forces. The Horn of Africa specialist Professor Kjetil Tronvoll has characterised the relationship between the two peoples as complex, where Tigrayans may see the Eritrean Tigrinya as friends and relatives in one context, and as enemies in another.

The Situation of Tigrayans outside Tigray

Section updated 2023-02-28

Information on issues connected to the Tigray war is limited. It is also hard to assess due to political polarisation resulting in biased messages, disinformation, and other obstacles to verification. One of these issues is the state response and targeted actions towards the Tigrayan ethnic group.

TPLF, the dominant political party of Tigray and the Tigrayans, has commanded the Tigray armed forces in their war against the federal government and its allies, which thus has directed the attention of the

government towards the Tigrayans for security reasons. The association between Tigrayans in general and the TPLF, including the party's involvement in past state repression, also appears to have contributed to the vulnerability of the ethnic group.

In an environment where ethnicity and ethnic strife have gained more and more ground in recent years, the government's approach to the ethnic group can also be regarded as ethnically driven. State security, government survival, party identification (TPLF), and ethnicity are all aspects that have come to the fore in the treatment of Tigrayans.

In order to get as accurate a picture as possible of the situation of Tigrayans, and their vulnerability, it is important to take into account the context of civil war. Fighting between the Tigray forces and the Ethiopian army ceased after the peace agreement in Pretoria between the Government of Ethiopia and the TPLF on November 2, 2022. There are, however, reports on human rights violations committed by the Eritrean army and Amhara affiliated forces in Tigray after the agreement.

Tigrayans around the country are reported to have been targeted in different ways, and to varying degrees by the government and its allies (i.e. Eritrea, and Ethiopian regional troops and militias, not least from Amhara and Afar).

Information about the government side's most serious abuses against the ethnic group, such as massacres, systematic sexual violence, and the blockade of humanitarian aid and other necessities, has mainly come from the Tigray region, although conflict areas outside Tigray have also been included in the reporting.

Outside Tigray, reporting on state measures against Tigrayans has focused on arrests and detentions, to a large extent with ethnic overtones, as well as other discriminatory measures that fall into what is sometimes referred to as ethnic profiling (various forms of economic sanctions, travel obstacles etc.). The treatment of detainees has also been touched upon. The state response is reported to have taken place in a media climate coloured by incitement against the Tigrayan ethnic group.

By all accounts, the authorities' actions against the Tigrayans have varied in scope during the war. Several waves of more extensive interventions can be identified: the summer of 2021, the period of emergency from the beginning of November 2021 until mid-February 2022, and a period in the early autumn of 2022. The first-mentioned two waves coincided with the Tigray forces pushing back the government side. At the end of 2021, they also emerged as a threat to the government's continued rule as they approached Addis Ababa. The situation

indicates that the state's response to Tigrayans can harden, and its tolerance decrease, when the government feels hard-pressed. At the same time, the reporting of massacres and other targeted violence against civilians in Tigray during the early stages of the war could be interpreted as the government escalating the level of violence against civilian Tigrayans when conducting a military offensive. Information on an increase in arrests outside Tigray after the army offensive that begun in August 2022 points in the same direction.

It appears clear that the authorities' response towards Tigrayans has been linked to the military developments.

Arrests and detentions of Tigrayans outside Tigray appear to have decreased since the beginning of 2022. The increase noted after the resumption of hostilities in late August can be seen as part of the pattern of fluctuations according to which Tigrayans have been treated in relation to the Tigray conflict. Although arrests are likely to still occur, it does not appear to be a matter of mass arrests as before – other than in those cases where the Tigray conflict has called for the Ethiopian government's increased interest in the Tigrayans as a security risk. After the autumn of 2022, Migration Analysis does not have any information on large-scale arrests based solely on indications of Tigrayan ethnicity.

A large number of Tigrayans, probably in the thousands, appear to have been released in 2022. Country of origin information signals that a number of Tigrayans are still detained. Migrations Analysis has not been able to ascertain how many.

The lack of transparency in facilities used for detention of Tigrayans is significant. There are indications of varying conditions depending on where one is placed, and also in terms of the degree of liberty restrictions. At the same time, general statements from the United States and a number of Western countries regarding the inhumane and life-threatening nature of the conditions – combined with reports of deaths, lack of medicine and overcrowding – have made the situation in general during the crisis appear to be outmost difficult.

The prevalence and degree of physical violence against detained Tigrayans appears to be more unclear. Migration Analysis, however, finds it likely that abuse has occurred. It is conceivable that detainees have been subjected to torture. Data emerging from international reporting in late 2022 strengthened indications that extrajudicial executions of imprisoned Tigrayan soldiers have been committed.

Despite a seemingly reduced exposure to detention at present, the Tigrayans' position outside Tigray remains vulnerable. Information suggests a continued

fear within the ethnic group, and likely many members keep a low profile after the collective experience of ethnically motivated mass arrests. In addition, information is noted on general marginalisation, and discriminatory government measures, including economic issues. Compliance with the peace agreement, and the extent to which the federal government feels pressured, are factors that may affect how Tigrayans are to be treated in the future.

1. Inledning

Tidigare versioner

Version	Titel	Datum	Rapportnummer
1.0	Etiopien. Tigreaner och deras situation utanför Tigray	2022-08-31	46670

Denna rapport är en uppdatering och version 2 av rapporten *Etiopien. Tigreaner och deras situation utanför Tigray* från den 31 augusti 2022.

Uppdateringar har gjorts i avsnitt 1, 3, 4, 5 och 6. Avsnitt 5 rymmer det nya underavsnittet 5.3.1 *Myndighetsrespons mot tigreaner efter den 12 juli 2022*. Övriga avsnitt är oförändrade.

1.1 Syfte, innehåll och avgränsningar

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Rapporten syftar till att ge läsaren en uppdaterad bild av människorättsläget för den etniska gruppen tigreaner. Fokus är lagt på situationen utanför delstaten Tigray. Eftersom frågan om folkgruppens utsatthet aktualiserats särskilt i kontexten av inbördeskrig berörs dock även skeendet i Tigray.

Som bakgrund och sammanhang tas även begreppet *etnicitet* upp, liksom mer specifik information om den tigreanska folkgruppen, som syftar till att åskådliggöra sociala och kulturella kännetecken.

Efter avsnitt om etnicitet i Etiopien och den tigreanska folkgruppen följer en kort översikt om Tigraykriget för att ge kontext. Därefter behandlas tigreaners situation utanför Tigray med tonvikt på myndighetsåtgärder från regeringssidans initiala offensiv mot Tigray den 4 november 2020 till fredsöverenskommelse i Pretoria den 2 november 2022. Förhållanden för frihetsberövade tigreaner ägnas ett eget avsnitt. Rapporten avslutas med Migrationsanalys sammanfattande slutsatser.

Rapporten bygger på information inhämtad från elektroniska, tryckta och muntliga källor. De sistnämnda är huvudsakligen samtalspartner vid Migrationsanalys utredningsresor i Etiopien hösten 2019 och hösten 2022. Somliga källor har anonymiserats med hänsyn till källskydd.

1.2 Informationsbegränsningar

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Informationsläget i Etiopien är problematiskt, inte minst gällande områden som berörts av stridigheter. I Tigray och andra av konfliktens zoner finns få oberoende observatörer.² I stället härrör uppgifter frekvent från konfliktens parter, vilka sätter sin prägel på innehåll och objektivitet. Desinformation i nyhetsflödet är en försvårande faktor vid bevakning av händelseutvecklingen i Etiopien.³

I november 2021 begränsades medierapporteringen om Tigraykriget ytterligare när den federala regeringen förbjöd spridning av icke-officiell information om vad som benämndes: *militärrelaterade rörelser och frontrelaterade resultat och situationer*. Förbudet gäller alla som befinner sig i landet.⁴ En av Migrationsanalys källor i Addis Abeba upplevde att tillgänglig information minskade betydligt efter att förbudet infördes.⁵ Reportrar utan gränser har uttalat att både etiopiska och utländska journalister finner det ytterst svårt att täcka kriget. Flertalet journalister har också arresterats efter anklagelser om att stöd till *Tigrayan People's Liberation Front* (TPLF) – regeringens motpart i konflikten.⁶

En representant för en västerländsk ambassad i Addis Abeba menade i juni 2022 att avsaknaden av verifierbara uppgifter, kombinerat med desinformation och ett polariserat politiskt klimat, gjorde det mycket svårt att följa utvecklingen i landet. Generellt betraktades insynen och informationsinhämtningen mer begränsad ute i regionerna och då särskilt på landsbygden. I sammanhanget sågs också säkerhetsläget som en potentiellt försvårande faktor i regionerna. Även humanitära organisationer kan ha svårt att få insyn. I regionhuvudstäderna kunde närvaron av NGO:er och journalister underlätta tillgången till information.⁷

I slutet av januari 2023 fanns fortfarande områden i Tigray som var svåra att nå och journalisters tillgång till regionen var ytterst begränsad.⁸

² Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, s. 6, [url](#)

³ Internationell organisation A, möte i Stockholm, september 2021; Storbritannien, Home Office, *Country Policy and Information Note. Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army*, 2022-03-22, s.13

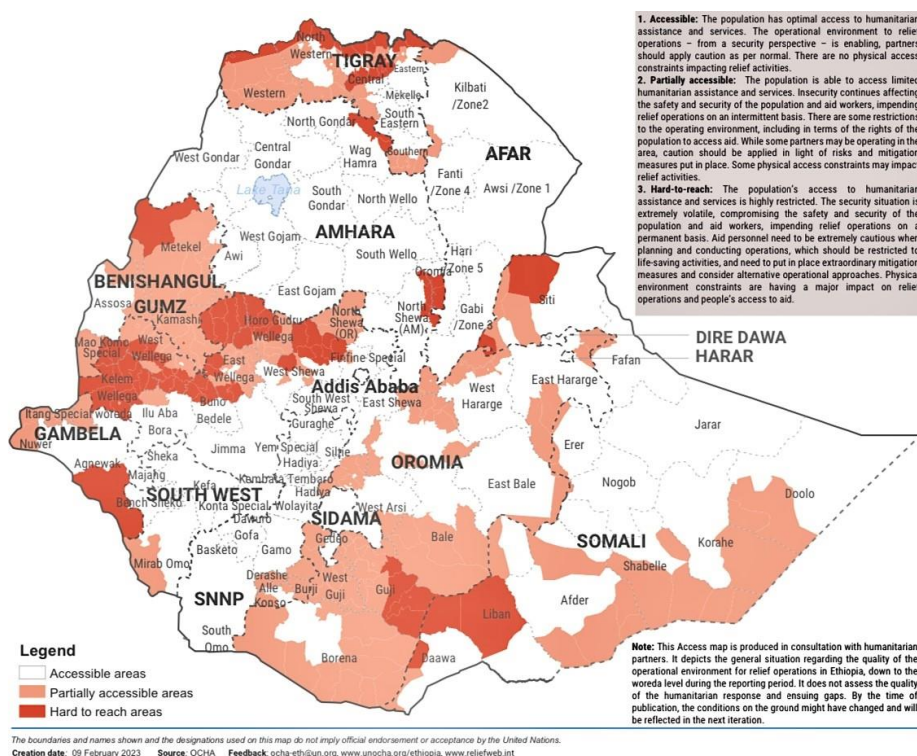
⁴ AP, *Ethiopia seeks to restrict media reporting on yearlong war*, 2021-11-26, [url](#)

⁵ Internationell tjänsteman i Addis Abeba, e-post, 2022-03-09

⁶ Storbritannien, Home Office, *Country Policy and Information Note. Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army*, 2022-03-22, s.13

⁷ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

⁸ FN, OCHA, *Ethiopia. Situation Overview*, 2023-01-18, [url](#), Washington Post, *Peace deal ending Ethiopia's Tigray war yet to dispel fear of more atrocities*, 2023-01-25, [url](#)

Karta: FN, OCHA: Etiopien. Karta över tillgänglighet – 31 januari 2023⁹

Se även mer detaljerad [karta](#) över Etiopiens administrativa indelning.¹⁰

2. Etnicitet i Etiopien

Avsnitt från 2022-08-31

Det finns olika syn på hur begreppet *etnicitet* bör definieras. Migrationsanalys tar inte ställning för någon specifik tolkning. Vi presenterar inledningsvis kort

⁹ FN, United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Ethiopia – National Access Map (As of 31 January 2023)*, [url](#) (hämtad 2023-02-17)

¹⁰ FN, OCHA, *Ethiopia: Administrative map (as of October 2020)*, 2020-10-23, [url](#)

hur etnicitet kan betraktas som en social konstruktion. Vi konstaterar dock att i det etiopiska samhället uppfattar invånarna etnicitet hos varandra. Mot bakgrund av exempelvis rapportering om att tigreaner blivit utsatta för att de har identifierats av andra etiopier som just tigreaner finner vi att det i handläggning av migrationsärenden är viktigt att ge en inblick i hur det etiopiska samhället urskiljer etniska grupper (se [avsnitt 3.2](#) vad gäller tigreaner).

En definition är att etnicitet är att betrakta som en social konstruktion.¹¹ Joane Nagel, professor i sociologi vid University of Kansas,¹² skriver att identitet och kultur är två av de fundamentala byggstenarna för etnicitet: genom konstruktion av identitet och kultur försöker individer och grupper att ta itu med etnicitetens innebörd och dess gränsdragningar. Etnicitet framhålls som en dynamisk och ständigt utvecklande egenskap hos både individuell identitet och grupporganisation. Nagel ser det samtidigt som ett resultat av externa sociala, ekonomiska och politiska processer och aktörer som skapar och förändrar etniska kategorier och definitioner.¹³

Etniska grupper gör anspråk på identitetsmarkörer som skiljer dem från andra. Markörerna kan vara gemensamma förfäder, mytiskt ursprung, delat kulturarv/historia/språk/religion/territorium och/eller erfarenheter. I en skola inom forskarvärlden har det sedan utvecklats teoretiska ramverk för att förklara konstruktion och förändring av etniska gränsdragningar.¹⁴

Vad gäller Etiopien anser vissa att etnicitet, såsom en socialt konstruerad identitet, är ett relativt nytt fenomen som kan spåras till 1960-talets studentrörelser.¹⁵ Forskaren Gideon Cohen menar att etnicitet har ökat i betydelse i landet sedan 1991. Individer kan tillmäta frågan vikt för att etablera såväl egen som andras identiteter. För en del kan den ses som ett hot mot upprättandet av ett enat etiopiskt samhälle.¹⁶

¹¹ Yntiso, Gebre, *The Nyangatom Circle of Trust: Criteria for ethnic inclusion and exclusion* i Epple, Susanne (Red.), *Creating and crossing boundaries in Ethiopia Dynamics of social categorization and differentiation*, Lit Verlag, Zürich/Münster 2012, s. 49; Ford, Chandra & Harawa, Nina T, *A new conceptualization of ethnicity for social epidemiologic and health equity*, i *Social Science & Medicine*, vol. 71, nr 2, juli 2010, s. 251–258, [url](#); Nagel, Joane, *Constructing Ethnicity: Creating and Recreating Ethnic Identity and Culture*, i *Social Problems*, vol. 41, nr 1, 1994-02-01, s. 152–176, [url](#)

¹² University of Kansas, *People*, Joane Nagel, 2022, [url](#)

¹³ Nagel, Joane, *Constructing Ethnicity: Creating and Recreating Ethnic Identity and Culture*, i *Social Problems*, vol. 41, nr 1, 1994-02-01, s. 152–176

¹⁴ Yntiso, Gebre, *The Nyangatom Circle of Trust: Criteria for ethnic inclusion and exclusion* i Epple, Susanne (red.), *Creating and crossing boundaries in Ethiopia Dynamics of social categorization and differentiation*, Lit Verlag, Zürich/Münster 2012, s. 49

¹⁵ Tronvoll, Kjetil, *War And Politics Of Identity In Ethiopia. Making Enemies & Allies In The Horn of Africa*, James Currey 2009, s. 48 f.

¹⁶ Cohen, Gideon, *Regional & Local Languages in Ethiopia's Federal System*, i Turton, David (red.), *Ethnic Federalism. The Ethiopian Experience in Comparative Perspective*, Ohio University Press/Addis Abeba University Press, 2006, s. 171 f.

Före 1991 hade Etiopiens geopolitiska gränser inga etniska eller språkliga bibetydelser och eldade därmed inte på specifika identitetshävdelser. De nya administrativa delstater, som skapades med den nya författningen (ikraftträd 1995),¹⁷ och uppgavs vara representativa för etnicitet, baserades på den breda fördelningen av språk. På så sätt kan Etiopiens federalism även beskrivas som språklig.¹⁸

Författningen beskrivs som ett resultat av en överenskommelse som frivilligt ingåtts mellan landets *nationer*, *nationaliteter* och *folk*. Den förklarar inte hur man skiljer dessa begrepp åt utan ger en övergripande definition som täcker alla tre:

A "Nation, Nationality or People", for the purpose of this Constitution, is a group of people who have or share a large measure of a common culture or similar customs, mutual intelligibility of language, belief in a common or related identities, a common psychological make-up, and who inhabit an identifiable, predominantly contiguous territory (Constitution of the FDRE, Article 39 (5)).¹⁹

I teorin är Etiopien ett land bestående av kulturellt och språkligt enhetliga och territoriella angränsande regionalstater, var och en med sin rätt till självbestämmande. I praktiken uppfyller landets etniska grupper/folkgrupper, författningens definition, men de varierar kraftigt i storlek och ingen av dem har territoriella eller språkliga gränser fullt ut. Endast sex av de etniska grupperna har s.k. moderdelstater döpta efter sig (Amhara, Oromo, Tigray, Harari, Afar och Somali). Dessa folkgrupper, särskilt amharerna, oromoerna och tigreanerna, benämns vanligtvis "nationer". Ingen av de nämnda delstaterna är kulturellt eller språkligt homogena, men Tigray betraktas ofta som närmast detta tillstånd.²⁰

Gideon Cohen menar att etniska och språkliga gränser är omöjliga att definiera precist, och processer för att definiera dem närmre har periodvis skapat

¹⁷ UI, Landguiden, *Etiopien, Modern historia*, senast uppdaterad 2020-01-07, [url](#)

¹⁸ Cohen, Gideon, *Regional & Local Languages in Ethiopia's Federal System*, i Turton, David (red.), *Ethnic Federalism. The Ethiopian Experience in Comparative Perspective*, Ohio University Press/Addis Abeba University Press, 2006, s. 171 f.

¹⁹ Turton, David (red.) *Ethnic Federalism. The Ethiopian Experience In Comparative Perspective*, Ohio University Press/Addis Abeba University Press, 2006, s. 18

²⁰ Ibid.

konflikter.²¹ Ökad betydelse av etnicitet och även språk kan sägas spå på lokala konflikter.²²

Etnisk konflikt med våld och internflyktingrörelser rapporteras också ha ökat markant i Etiopien under senare år.²³ Bland annat uppges de etniska spänningarna ha tilltagit när landets regioner började verka för mer självständighet (och med egna regionala styrkor) genom att tillämpa den makt som författningen ger dem.²⁴ En källa i Addis Abeba menade att de olika etniska grupperna drog nytta av premiärminister Abiy Ahmeds makttillträde 2018 för att tjäna sina egna agendor. Den nya centralmakten uppfattades som svag.²⁵

Etniska spänningar rapporteras även ha ökat generellt i landet under Tigraykonflikten.²⁶

2.1 Fastställande av etnicitet vid blandad härstamning

Avsnitt från 2022-08-31

Migrationsanalys har funnit tre källor som behandlar frågan om fastställande av etnicitet hos personer med föräldrar från olika folkgrupper. Uppgifterna tillsammans tyder enligt Migrationsanalys bedömning på att det åtminstone förekommit att individer inom denna kategori, eller deras föräldrar, haft en valmöjlighet gällande vilken etnicitet man ska anses tillhöra. Migrationsanalys vill dock erinra om att informationen bör behandlas med försiktighet eftersom informationsunderlaget är begränsat.

En tjänsteman vid Etiopiens ambassad i Ottawa uppgav till Kanadas migrationsmyndighet 1999 att kulturellt avgörs ett barns etnicitet av faderns etniska tillhörighet. I fall där föräldrarna är av olika etnicitet har barnet dock vid 18 års ålder friheten att välja moderns etnicitet.²⁷

²¹ Cohen, Gideon, *Regional & Local Languages in Ethiopia's Federal System*, i Turton, David (red.), *Ethnic Federalism. The Ethiopian Experience in Comparative Perspective*, Ohio University Press/Addis Abeba University Press, 2006, s. 171 f.

²² Ibid.

²³ EU-tjänsteman (B), möte i Addis Abeba, 2019-10-16; tjänsteman vid västerländsk ambassad i Addis Abeba (B), möte, 2019-10-23

²⁴ Tjänsteman vid västerländsk ambassad i Addis Abeba (B), möte, 2019-10-23

²⁵ Tjänsteman vid västerländsk ambassad i Addis Abeba (A), möte, 2019-10-21

²⁶ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

²⁷ Kanada, Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), *Ethiopia: Ethnicity among the Oromo, and whether it is determined through the father or the mother*, 1999-06-01, [url](#)

I en artikel från 2016 på den etiopiska privatägda nyhetssajten²⁸ Borkena, rörande etiopier av blandad etnisk härkomst, berättade en man om sin långvariga tvist med lokala kebelemyndigheter i Addis Abeba. Myndigheterna insisterade på att han själv, såsom av blandad härstamning, behövde välja etnisk tillhörighet vid identitetsregistrering. I annat fall skulle de tilldela honom tillhörighet på basis av faderns folkgrupp. Källan uppgav att det hade blivit ett måste med etnicitetsuppgift på kebelekort,²⁹ men att fastställandet primärt följde en praxis om självidentifiering eller antagande baserat på faderns tillhörighet.³⁰

Uppgift om en persons etnicitet har sedan länge angivits på etiopiska kebelekort. Enligt Nederländerna slutade dock Oromia och Addis Abeba inkludera uppgiften vid uppdatering av kort efter 2018. Andra delstater uppges en efter en följa efter i detta avseende, men det är oklart hur långt de har kommit.³¹ Vid utredningsresa i Etiopien 2019 informerades Migrationsanalys att etnicitet oftast, men inte alltid, framgick på kebelekort som då utfärdades.³² Det nya elektroniska nationella identitetskortet rapporteras sakna uppgift om etnicitet.³³

Vid samtal med etiopiska myndigheter i oktober 2019 framkom att uppgift om barnets etnicitet kan anges i blanketten som används för att få ett födelsebevis. Om föräldrarna har olika etniciteter väljer de en av dem, vanligen faderns. Föräldrarna kan också lämna raden tom om de inte vill uppge barnets etnicitet. Uppgift om etnicitet syns inte på det utskrivna födelsebeviset.³⁴

²⁸ BBC Monitoring, *Ethiopian PM 'held secret talks' with Tigray rebels – website*, 2022-05-30, [url](#)

²⁹ Det s.k. kebelekortet har varit det viktigaste identitetsdokumentet i landet och fungerar de facto som nationell identitetshandling för invånare över 18 år. Kebelekortet utfärdas på lokal nivå (*woreda* (distrikt) i Addis Abeba och *kebele* (grannskap) i resten av landet). Handlingen är ett pappersdokument utan enhetlig utformning runt om i landet. I början av 2019 började dock Addis Abeba (*Addis Ababa City Administration*) utfärda elektroniska identitetskort. Den nya handlingen är ett plastkort i kreditkortformat och är på sikt tänkt att som nationella identitetskort ersätta de pappersbaserade kebelekorten (Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Folkeregistrering og ID-dokumenter*, 2020-01-31, s. 18 f., [url](#); FN, United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Citizenship and Statelessness in the Horn of Africa*, 2021-12-22, s. 43, [url](#); Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 44)

³⁰ Borkena, *The political fate of the people of mixed ethnic heritage in Ethiopia*, 2016-11-04, [url](#)

³¹ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 44, [url](#)

³² Etiopisk myndighet, möte i Etiopien, 2019-10-25

³³ Västerländsk ambassad i Addis Abeba, e-post, 2020-11-19; Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 44

³⁴ Ibid.

3. Om tigreaner

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Tigreaner (eng. *Tigrayans*, *Tigreans*) är en av Etiopiens cirka 80 etniska grupper.³⁵ Tigreanerna rapporteras motsvara ungefär 6 procent av landets befolkning.³⁶ Med utgångspunkt i Världsbankens uppgifter om totalt cirka 115 miljoner invånare i Etiopien 2020,³⁷ skulle den tigreanska befolkningen i landet uppgå till ungefär 7 miljoner.

Vad gäller uppfattningen om en tigreansk etnisk identitet har Tigrays dominerande parti TPLF varit en drivande kraft, skriver forskaren och Afrikas horn-experten Kjetil Tronvoll. Genom att påtala regionala, språkliga och kulturella skillnader, och även beskylla amharafolket för avsaknaden av utveckling i området, kunde TPLF presentera sig för Tigrays befolkning som en organisation med kompetens att förändra ”historiska orättvisor” och erbjuda en bättre framtid. På så sätt inspirerade TPLF skapandet av ett nytt slags medvetande: en tigreansk etnisk identitet. I slutet av 1980-talet hade många tigreaner därmed börjat se sig själva i ett nytt ljus, som ett folk för sig (vad gäller association mellan tigreaner i allmänhet och TPLF, se [avsnitt 5.1](#)).³⁸

En annan påverkansfaktor för lokal uppfattning om identitet och lojalitet i och kring Tigray (det s.k. trans-Merebområdet) anses vara den kontinuerliga förekomsten av våld i en föränderlig politisk miljö.³⁹ Det s.k. gränskriget 1998–2000 mellan det då TPLF-dominerade Etiopien och Eritrea anses till exempel ha stärkt uppfattningen om en tigreansk identitet kontrasterande mot eritreanska och amhariska motsvarigheter.⁴⁰

³⁵ Turton, David (Red.) *Ethnic Federalism. The Ethiopian Experience In Comparative Perspective*, Ohio University Press/Addis Abeba University Press, 2006, s. 18

³⁶ Kanada, IRB, *Ethiopia: The situation of different ethnic groups in Addis Ababa, including access to housing, employment, education, and healthcare; particularly the Amhara [Amara], Oromo, Tigrayan, Gurage, and Gedeo people, and their treatment by Oromo nationalists and by the Qeerroo [Qerro]; state protection (2019-September 2021)*, 2021-10-04, [url](#)

³⁷ UI, *Etiopien, Etiopien – Befolkning och språk*, uppdaterat 2021-06-17, [url](#)

³⁸ Tronvoll, Kjetil, *War And Politics Of Identity In Ethiopia. Making Enemies & Allies In The Horn of Africa*, James Currey, 2009, s. 48 f.

³⁹ Tronvoll, Kjetil, *Ambiguous Identities. The Notion Of War And Significant Others Among The Tigreans Of Ethiopia*, i Broch-Due, Vigdis (red.), *Violence and belonging. The Quest For Identity In Post-Colonial Africa*, Routledge, London 2005, s. 239 ff.

⁴⁰ Tronvoll, Kjetil, *War And Politics Of Identity In Ethiopia. Making Enemies & Allies In The Horn of Africa*, James Currey, 2009, s. 96

Tigrays befolkning, som idag uppskattas till cirka 5,7 miljoner invånare,⁴¹ består av omkring 95 procent tigreaner.⁴² Tigray är också folkgruppens kärnområde.⁴³ Den stora majoriteten tigreaner bor i Tigray.⁴⁴ De är dock även bosatta i andra delar av landet. Nederländska utrikesministeriet rapporterar att tigreanerna inte har samma utbredning runt om i Etiopien som amharena, men att det finns minoriteter i exempelvis regionerna Afar och Amhara samt i Addis Abeba (se [avsnitt 3.1](#)).⁴⁵ Spridningen av tigreaner till många olika städer i Etiopien rapporteras ha stimulerats av TPLF:s framträdande roll på nationell nivå de senaste decennierna.⁴⁶

TPLF befäste sig åter som styrande politisk kraft i Tigray efter segern i delstatens regionalval i september 2020. Valen betraktades dock av den federala regeringen som författningsstridiga.⁴⁷ Vid fredsöverenskommelsen mellan TPLF och regeringen i Pretoria den 2 november 2022 avtalades att ett regionalt övergångsstyre skulle upprättas i väntan på nya val (se [avsnitt 4](#)).⁴⁸

Tigrays internationella gränser löper mot Eritrea i norr och Sudan i väst och angränsar nationellt delstaterna Afar och Amhara. Ytan är cirka 50 000 km², dvs. något större än Danmarks fastland.⁴⁹ Mekele är Tigrays huvudstad och är med cirka en halv miljon invånare delstatens största stad.⁵⁰

Administrativt delas Tigray in i sju zoner: Mekele, Östra, Centrala, Södra, Nordvästra, Västra⁵¹ och Sydöstra zonen.⁵² Zonerna delas upp i 88 distrikt (*woredas*) och städer. Distrikten är i sin tur indelade i sub-distrikt (*kebele*, även kallade *tabia*).⁵³

⁴¹ Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray*, 2021-09-23, s. 10, [url](#) (hämtad 2022-05-16)

⁴² Enligt nederländska UD 97 procent: Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 43

⁴³ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 43

⁴⁴ Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 37, [url](#)

⁴⁵ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01

⁴⁶ Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 23

⁴⁷ ACAPS, *Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray*, 2021-02-22, s. 6, [url](#)

⁴⁸ International Crisis Group, *Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia*, 2022-11-23, [url](#)

⁴⁹ Danmark mäter 43 094 km² (utan Grönland).

⁵⁰ Østebø. Terje & Berg, Erik, *Tigray*, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-04-21, [url](#); Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray*, 2021-09-23, s. 10

⁵¹ Omstridda zonen Västra Tigray benämns *Welkait-Tegede* av folkgruppen amhara. Se Human Rights Watch (HRW), *Crimes against Humanity and Ethnic Cleansing in Ethiopia's Western Tigray Zone. Q&A on New Report: "We Will Erase You from This Land"*, 2022-04-06, [url](#)

⁵² Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray*, 2021-09-23, s. 9

⁵³ ACAPS, *Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray*, 2021-02-22, s. 3

Jordbruket är den dominerande näringen och sysselsätter omkring 80 procent befolkningen. Även boskapsskötsel är av vikt.⁵⁴ Omkring 70 procent av befolkningen i Tigray bor på landsbygden.⁵⁵

Vid omdaning av Etiopiens administrativa områden, efter den politiska koalitionen *Ethiopian People's Revolutionary Democratic Fronts* (EPRDF) maktövertagande 1991, tilldelades delstaten Tigray områdena Welkait, Setit-Humera och Tsegede i väst samt Raya i syd. Många amharer anser att områdena väster om floden *Tekeze* är amhariskt land.⁵⁶

Utöver den stora majoriteten tigreaner finns ett flertal andra etniska grupper representerade i Tigray.⁵⁷ Särskilt i distrikten Welkait, Tsegede, Tselemit och Raya finns invånare som identifierar sig som etniska amharer även om de är födda i Tigray. Befolkning med oromohärkomst som med tiden lagt sig till med amharinja/amhariska eller tigreanernas tigrinja som modersmål finns i Raya söderut. I östra Tigray finns vidare en afar-minoritet. Även populationer av Irob- och kunamafolken är bosatta i delstaten.⁵⁸

Tigray har därtill en population av eritreanska flyktingar.⁵⁹

Se [karta](#) över Tigrays administrativa indelning.⁶⁰

3.1 Allmänt om tigreaner i Addis Abeba

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Addis Abeba är en multietnisk stad, även om den omges av den oromodominerade⁶¹ delstaten Oromia.⁶² Enligt uppgift från en källa till kanadensiska IRB, som är professor i antropologi och Afrikastudier vid Leiden University (Nederländerna), finns samtliga etniska grupper representerade i staden och den har inte någon klar etnisk profil. 2021 uppskattade CIA World Factbook huvudstadens totala befolkning till cirka 5 miljoner invånare. Vid 2007 års folkräkning noterades 169 182 tigreaner i staden. Enligt ovannämnda professor har tigreaner, amharer, oromoer och andra etniska grupper likartad tillgång till boende, arbete, utbildning och sjukvård i Addis Abeba, även om det

⁵⁴ Østebø, Terje, & Berg, Erik, *Tigray*, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-04-21

⁵⁵ ACAPS, *Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray*, 2021-02-22, s. 3

⁵⁶ Norge, Landinfo, Norge. *Landinfo, Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray*, 2021-09-23, s. 9

⁵⁷ ACAPS, *Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray*, 2021-02-22, s. 3

⁵⁸ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021, 2021-08-01, s. 43

⁵⁹ Migrationsverket, Migrationsanalys, *Landinformation: Etiopien - Situationen för eritreanska asylsökande och flyktingar (version 2.0)*, 2021-10-04, [url](#); FN, UNHCR, *Northern Ethiopia Emergency Situation External Update December 2022*, 2023-01-20, [url](#)

⁶⁰ FN, OCHA, Ethiopia: Tigray region administrative map (as of 17 Aug 2017), 2018-02-13, [url](#)

⁶¹ Østebø, Terje, *Oromia*, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-05-20, [url](#)

⁶² International Crisis Group, *Preventing Further Conflict and Fragmentation in Ethiopia*, 2019-07-19, [url](#)

ryktas att oromoer är mer privilegierade. En annan av Kanadas källor anser att amharer har betydligt bättre tillgång till boende, arbete, utbildning och sjukvård i och med att de har mer ekonomisk och politisk makt i Addis Abeba och dessutom beroende på deras historiska dominans. Samma källa indikerade att tigreaners utsatthet, vad gäller risk för gripanden och våld i huvudstaden, troligen inte skulle hindra deras tillgång till boende eller sjukvård.⁶³

En FN-organisation i Addis Abeba sade i slutet av oktober 2022 att en del av de tigreaner som lämnar Tigray tar sig till huvudstaden för att där hamna i den informella sektorn. De uppgavs leva under ytterst svåra omständigheter. Det finns en rädsla för att uppsöka myndigheterna och registrera sig på grund av misstänksamheten mot folkgruppen (se även [avsnitt 5.1](#) och [avsnitt 5.3.1](#)).⁶⁴

3.2 Sociala och kulturella kännetecken

3.2.1 Religion

Avsnitt från 2022-08-31

Tigreaner är i huvudsak ortodoxt kristna, men det finns en muslimsk minoritet⁶⁵ som enligt Atlas of Humanity uppgår till mellan 8 och 10 procent av folkgruppen. De muslimska tigreanerna betraktas inte som en separat etnisk grupp.⁶⁶

3.2.2 Språk

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Den tigreanska etniska, eller etno-lingvistiska, gruppens språk är tigrinja/tigrinska (se nedan angående undantag).⁶⁷ Tigrinja är standardspråket i Tigray⁶⁸ och tillhör (liksom amharinja) den sydsemitiska språkgruppen. Språket talas även i Eritrea, men tydliga dialektala skillnader och variationer i ordval rapporteras. I sitt vardagliga tal använder eritreaner i större utsträckning ord och terminologi från arabiskan.⁶⁹

⁶³ Kanada, IRB, *Ethiopia: The situation of different ethnic groups in Addis Ababa, including access to housing, employment, education, and healthcare; particularly the Amhara [Amara], Oromo, Tigrayan, Gurage, and Gedeo people, and their treatment by Oromo nationalists and by the Qeerroo [Qerro]; state protection (2019-September 2021)*, 2021-10-04

⁶⁴ FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

⁶⁵ Østebø, Terje & Berg, Erik, *Tigray*, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-04-21

⁶⁶ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 43

⁶⁷ Levine, Donald N. *Greater Ethiopia. The Evolution Of A Multiethnic Society*, The University of Chicago Press, 2000, s. 37

⁶⁸ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 44

⁶⁹ Ibid., s. 43

De flesta tigreaner behärskar amharinja. De rapporteras generellt ha en accent som särskiljer dem, men det finns invånare i gränsområden som talar utan. Även tigreaner som bor och växt upp i Addis Abeba sägs i allmänhet sakna tigreansk accent.⁷⁰ En av danska Udlændingestyrelsens källor uppgav 2022 att det är lätt att känna igen tigreaner på accenten – undantag är de som är födda och uppväxta utanför Tigray.⁷¹

Vidare är det inte ovanligt att individer som anser sig tillhöra en viss etnisk grupp har andra modersmål än det som är knutet till gruppen. I likhet med oromoer och gurager uppges det vara vanligt att tigreaner som bor i urbana områden är enspråkiga amharinjatalande. Många av Etiopiens invånare är två- eller flerspråkiga och använder språk i andra syften än etnisk identifiering.⁷²

Amharinja, Etiopiens *lingua franca*, har anammats av folk med olika bakgrund som sitt eget språk oavsett etnisk bakgrund. Antagandet av amharinja är förenat med en rad möjligheter, bland annat handel, urbanisering och utbildning, men är även kopplat till den höga förekomsten av giftermål mellan olika etniska grupper.⁷³

Enligt en av *International Crisis Groups* analytiker är det många personer i Tigrays gränsområden som talar båda de språk som dominerar på var sida om gränsen. Vid gränsen mellan Tigray och Afar finns därmed personer med en etnisk tillhörighet som inte är så distinkt. Samma sak kan urskiljas vid Tigrays gräns mot Amhara där människor har en mer blandad identitet.⁷⁴

De afarer som bor i zonen Östra Tigray rapporteras av en källa till nederländska UD tala flytande tigrinja vid sidan av språket afar.⁷⁵

En etiopisk politisk analytiker som danska Udlændingestyrelsen var i kontakt med i januari 2022 uppgav att det finns mindre samhällen av amharer i Tigray som talar tigrinja. Främst bor de i södra Tigray, men även i de omstridda västra delarna av Tigray. De bosatta i västra Tigray kan identifiera sig själva som amharer eller *wolkaiter* även om de talar tigrinja.⁷⁶

Även irob och kunama i Tigray sägs tala flytande tigrinja. De flesta av nederländska UD:s källor menar att andra etniska grupper i Etiopien, som inte

⁷⁰ Ibid., s. 44

⁷¹ Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 55

⁷² Cohen, Gideon, *Regional & Local Languages in Ethiopia's Federal System*, i Turton, David (red.), *Ethnic Federalism. The Ethiopian Experience in Comparative Perspective*, Ohio University Press/Addis Abeba University Press, 2006, s. 170

⁷³ Ibid., s. 171

⁷⁴ Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 37

⁷⁵ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 44

⁷⁶ Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 55

bor i Tigray eller i gränstrakterna, inte talar tigrinja. Detta gäller även de flesta amharer.⁷⁷

Under *Derg*-styret i Etiopien var det många tigreaner som tog sin tillflykt till Eritrea. Efter *Dergs* fall 1991 återvände många med barn födda i Eritrea. Den sistnämnda kategorin rapporteras generellt kunna tala den eritreanska varianten av tigrinja utan brytning.⁷⁸

Amharer och tigreaner har namn gemensamt eftersom deras språk är relaterade till det ålderdomliga Ge'ez-språket. Till denna kategori hör religiösa namn såsom Haile (*makt*), Gebre (*manifestation*) och Selassie (*treenighet*). Gebre såsom ett namnprefix (t. ex. i Haile Gebreselassie) är enligt en källa vanligt hos tigreaner.⁷⁹

En docent vid ett universitet i USA, specialiserat på migration och afrikansk politik, uppgav i kontakt med kanadensiska IRB 2021 att namn är en indikator på etnicitet, men inte en perfekt sådan i och med historiken av ingifte och assimilering i amharagrupper. Det är många oromoer, gurager och gedeoer som har amhariska namn och även somliga tigreaner. Källan uppgav vidare att språk används för att identifiera en individ, men det är också en ofullständig indikator på grund av människor som är flerspråkiga och förekomsten av ingifte etniska grupper emellan.⁸⁰

Tigrinjatalande eritreaner

Vid sidan av tigreanerna återfinns, norr om Tigrays gräns, Eritreas största etniska grupp som brukar kallas *tigrinjatalande*.⁸¹ Tigreaner och eritreanska tigrinjatalande talar samma språk, om än med vissa utmärkande drag som skiljer dem åt. Tigrinjatalande befolkning är alltså spridd i högländerna på båda sidorna om gränsen mellan Eritrea och Tigray. Området kallas *trans-Mereb* efter gränsfloden med samma namn. Tigreanerna och Eritreas tigrinjatalande har med tiden utvecklat olika identiteter.⁸²

⁷⁷ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 44

⁷⁸ Ibid., s. 44

⁷⁹ Ibid., s. 45

⁸⁰ Kanada, IRB, *Ethiopia: The situation of different ethnic groups in Addis Ababa, including access to housing, employment, education, and healthcare; particularly the Amhara [Amara], Oromo, Tigrayan, Gurage, and Gedeo people, and their treatment by Oromo nationalists and by the Qeerroo [Qerro]; state protection (2019-September 2021)*, 2021-10-04

⁸¹ EU, European Union Agency for Asylum (EUAA), *EASO Country of Origin Information Report. Eritrea Country Focus*, 2015-05-01, s. 12, [url](#)

⁸² Tronvoll, Kjetil, *Ambiguous Identities. The Notion Of War And Significant Others Among The Tigreans Of Ethiopia*, i Broch-Due, Vigdis (red.), *Violence and belonging. The Quest For Identity In Post-Colonial Africa*, Routledge, London 2005, s. 239 ff.

De tigrinjatalande befolkningarna på var sin sida gränsen är sammankopplade av en gemensam historia och språkliga/kulturella inslag (även giftermål). Samtidigt har de varit åtskilda genom politiska förvecklingar. Den relationsmässiga ambivalensen har genom historien gjort det möjligt för politiska aktörer att förändra gruppernas syn på varandra, växelvis från vän till fiende och fiende till vän, under perioder av politisk oro. Under åren har det förekommit att de nära kopplingarna mellan de eritreanska högländerna (*kebessa*) och Tigray även stimulerat militärt allierande.⁸³ Under kriget mot det auktoritära Derg-styret i Etiopien var folken politiskt allierade genom rörelserna *Eritrean People's Liberation Front* (EPLF) å ena sidan och tigreanska TPLF å den andra.⁸⁴ Kriget avslutades 1991 och ledde till ett självständigt Eritrea under EPLF:s styre (senare omvandlat till det politiska partiet *People's Front for Democracy and Justice* – PFDJ) och ett Etiopien som under decennier kom att domineras av TPLF (verksamt genom koalitionen EPRDF). Därefter följde dock det s.k. gränskriget mellan Etiopien och Eritrea (1998–2000) där folken ställdes mot varandra.⁸⁵ Under Tigraykriget har de återigen konfronterats när Eritrea allierat sig med den etiopiska regeringen mot de TPLF-ledda Tigraystyrkorna.⁸⁶

Kjetil Tronvoll tecknar förhållandet mellan folken som komplext där tigreaner kan uppfatta *kebessa*-eritreaner⁸⁷ som vänner och släktingar i en kontext och som fiender i en annan.⁸⁸

Tigre

Tigreaner är inte att förväxla med tigrefolket (eller: *tigrétalande*) – den näst största etniska gruppen i Eritrea. Tigrefolket talar tigré, vilket är ett semitiskt språk besläktat med det ålderdomliga *Ge'ez* och nutida tigrinja. Folkgruppen är geografiskt koncentrerad till nordvästra Eritrea. Det finns även en population i Sudan. Tigrefolket är i huvudsak muslimer och delas in i klaner, varav den största är *beni amer*.⁸⁹

⁸³ Tronvoll, Kjetil, *War And Politics Of Identity In Ethiopia. Making Enemies & Allies In The Horn of Africa*, James Currey, 2009, s. 72 f.

⁸⁴ Ibid.

⁸⁵ Østebø, Terje, *Etiopias samtidshistorie*, i *Store Norske Leksikon*, uppdaterat 2021-08-26; Østebø, Terje, *Eritrean People's Liberation Front*, i *Store Norske Leksikon*, uppdaterat 2021-07-06

⁸⁶ Migrationsverket, Migrationsanalys, *Landinformation: Etiopien - Försämrat säkerhetsläge i november 2021 (version 1.0)*, 2021-11-15, s. 2 [url](#)

⁸⁷ De eritreanska tigrinjatalande refererar till sig själva som *Deqi Kebessa* (högländare). Se EUAA, *EASO Country of Origin Information Report. Eritrea Country Focus*, 2015-05-01, s. 12

⁸⁸ Tronvoll, Kjetil, *War And Politics Of Identity In Ethiopia. Making Enemies & Allies In The Horn of Africa*, James Currey, 2009, s. 95

⁸⁹ EU, EUAA, *EASO Country of Origin Information Report. Eritrea Country Focus*, s. 12, 2015-05-01; Encyclopaedia Britannica, *Tigre*, senast uppdaterat 2012-09-19, [url](#); UI, *Landguiden, Eritrea, Eritrea – Befolkning och språk*, senast uppdaterad 2020-01-26, [url](#)

3.2.3 Övriga kännetecken

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Enligt en av nederländska UD:s källor är det svårt att utseendemässigt skilja en tigrean från gränstrakterna mot Amhara från en person på Amharasidan. Tigreaner kan där mer likna amharer än tigreaner från Centrala eller Östra Tigray. I dessa gränstrakter har folkgrupperna i århundraden levt sida vid sida, vilket också resulterat i giftermål grupperna emellan.⁹⁰

Två av Migrationsanalys samtalspartner i Addis Abeba, en tigrean och en oromo, uppgav i oktober 2022 att det inte gick att se om en person är amhar eller tigrean rent utseendemässigt. Den sistnämnda källan nämnde att tigreanska individer som bär traditionella märken vid ögonen var ett undantag.⁹¹ Märkena som är typiska för tigreaner utgörs av två små parallella ärr. De sitter ofta på tinningen och kallas *elvan* eftersom de liknar numret. En av Nederländernas källor uppgav att ärren var vanliga, men betydligt ovanligare hos yngre generationer.⁹² En av Migrationsanalys källor i Addis Abeba sade att de utförs när barnet är mycket ungt, men att det inte längre är vanligt att så sker.⁹³ Ärren anses traditionellt motverka ögonsjukdomar.⁹⁴

Det finns även andra folkgrupper i Etiopien som förser sig med ärr. En annan variant uppgavs vara djupare ärr placerade under ögonen. Vidare uppges det finnas en typisk frisyr som många, men inte alla, tigreanska kvinnor bär. Det förekommer att ortodoxt kristna tigreanska män och kvinnor har kors tatuerade på pannan, särskilt på landsbygden.⁹⁵

Vissa traditionella klädesplagg förknippas med den tigreanska folkgruppen.⁹⁶

Härstamning

Enligt Donald N. Levine, professor emeritus i sociologi, är familjesystemen starkt patriarkala hos nästan alla folk i Etiopien. Patrilineär härstamning⁹⁷ är också den dominerande principen för organisation av rättigheter och relationer i

⁹⁰ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 43

⁹¹ Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26; Oromoperson i Addis Abeba, möte i Addis Abeba, 2022-11-01

⁹² Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 45

⁹³ Student vid Addis Abebas universitet, möte i Addis Abeba, 2022-10-27

⁹⁴ Oberoende forskare vid Addis Abebas universitet, möte i Addis Abeba, 2022-10-27; Student vid Addis Abebas universitet, möte i Addis Abeba, 2022-10-27

⁹⁵ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 45

⁹⁶ Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, s. 43

⁹⁷ Patrilineär härstamning betyder att individens härstamning spåras på faderns sida av familjen: Bell, Kenton (red.), *Open Education Sociology Dictionary*, University of Wollongong, 2013, [url](#)

de flesta av landets folkgrupper.⁹⁸ Tigreaner rapporteras dock ha ett system med *ambilinjär* härstamning (eng. *descent*).⁹⁹

Ambilinjär härstamning kan definieras som att individens härstamning spåras genom fädernet *eller* mödernet beroende på individens val. Generellt hos folkgrupper med ambilinjär härstamning avgörs beslutet ofta på basis av status eller arv,¹⁰⁰ men även politiska faktorer och vänskap inom släkten kan spela in. Antropologen Brian Schwimmer vid University of Manitoba uppger att ambilinjära system rör anspråk på grupptillhörighet, egendom och status genom endast en förälder, men valet mellan faderns eller moderns sida är öppet.¹⁰¹

Det rapporteras samtidigt finnas grupper bland tigreanerna som tillämpar patrilineär härstamning.¹⁰² De flesta samhällena bland amharer och tigreaner i de centrala och norra högländerna uppges dock vara ambilinjära.¹⁰³

Enligt Donald N. Levine finns det hos tigreanerna en uppdelning av ätter i hög- respektive lågstatuskategorier. Enligt samma källa har den tigreanska folkgruppen organiserats i vad som kan liknas vid ett feodalt system.¹⁰⁴

4. Tigraykriget – kort översikt

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Efter månader av tilltagande politiska spänningar mellan Etiopiens tidigare dominerande parti TPLF, med fäste i Tigray, och den etiopiska statsmakten beordrade premiärminister Abiy Ahmed tidigt den 4 november 2020 en militär offensiv mot Tigray. Motsättningarna hade eskalerat efter att Tigray hållit regionalval den 9 september, trots centralmaktens beslut om att landets samtliga val 2020 skulle skjutas på framtiden på grund av coronapandemin.

Premiärministern uppgav i samband med offensiven att han tvingats agera med

⁹⁸ Levine, Donald N. *Greater Ethiopia. The Evolution Of A Multiethnic Society*, The University of Chicago Press, 2000, s. 55; The University of Chicago Press, *Authors, Donald N. Levine*, [url](#)

⁹⁹ Ibid., s. 37

¹⁰⁰ Bell, Kenton (red.), *Open Education Sociology Dictionary*, University of Wollongong, 2013; Coult, Allan D., *Role Allocation, Position Structuring, and Ambilineal Descent*, University of California, i *American Anthropologist*, New Series, vol. 66, nr 1, Wiley, 1964, s. 29 ff., [url](#)

¹⁰¹ Schwimmer, Brian, *Kinship and Social Organization, Ambilineal Kinship Systems*, University of Manitoba, senast uppdaterat i augusti 1998, [url](#)

¹⁰² Levine, Donald N. *Greater Ethiopia. The Evolution Of A Multiethnic Society*, The University of Chicago Press, 2000, s. 37

¹⁰³ Mikell, Gwendolyn (red.), *African Feminism: The Politics of Survival in Sub-Saharan Africa*, University of Pennsylvania Press, 1997, s. 185, [url](#)

¹⁰⁴ Levine, Donald N. *Greater Ethiopia. The Evolution Of A Multiethnic Society*, The University of Chicago Press, Second Edition, 2000, s. 37

anledning av en väpnad attack från TPLF:s sida. De första sammandrabbningarna ägde rum under morgonen den 4 november 2020.¹⁰⁵ Inom några veckor hade den etiopiska armén *Ethiopian National Defense Force* (ENDF) med allierade styrkor tagit kontrollen av stora delar av Tigray, inklusive Mekele. Efter en kraftsamling återtog dock Tigraystyrkorna största delen av delstaten i mitten av 2021.¹⁰⁶

Sedan de TPLF-ledda styrkorna och deras allierade därefter gått in i Amhara och Afar avancerade man i november 2021 fram till en position 25 mil från Addis Abeba. Efter ytterligare stridigheter i december slog de därefter till reträtt och vände åter till Tigray.¹⁰⁷

Väpnade sammandrabbningar fortsatte sedermera att inträffa längs Tigrays gränser med Afar och Amhara. I huvudsak tycks det dock ha rört sig om konfrontationer i mindre skala.¹⁰⁸ Det etiopiska federala flygvapnet utförde även bombningar i Tigray.¹⁰⁹

Den 24 mars 2022 utlyste premiärminister Abiy Ahmed en ensidig vapenvila.¹¹⁰

I slutet av maj 2022 framkom uppgifter om nya våldsamheter mellan Tigraystyrkorna och Eritrea. Bland annat rapporteras eritreanska styrkor ha artilleribeskjutit orten Shiraro nära gränsen mellan Tigray och Eritrea.¹¹¹

Vad gäller allianser har Tigraystyrkorna å sin sida genomfört gemensamma offensiver med *Oromo Liberation Army* (OLA), en väpnad grupp sprungen ur *Oromo Liberation Front* (OLF). TPLF är liksom OLA del av en rebellkoalition om nio grupperingar.¹¹²

På regeringssidan är ENDF allierat med regionala specialstyrkor och miliser, bland annat från Amhara och Afar, samt även med Eritreas armé som varit involverad sedan krigets början.¹¹³

¹⁰⁵ FN, OCHA, *Ethiopia: Tigray Region Humanitarian Update - Situation Report No. 1*, 2020-11-07, [url](#)

¹⁰⁶ African Arguments, *Ethiopia's Complicated Barriers to Peace*, 2022-06-07, [url](#)

¹⁰⁷ Ibid.

¹⁰⁸ Tronvoll, Kjetil, *The Anatomy of Ethiopia's Civil War*, i Current History, University of California Press, 2022-05-01, [url](#); UNHCR, *UNHCR Position on returns to Ethiopia*, par. 10, mars 2022, [url](#); Ethiopia Insight, *Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever*, 2022-06-14, [url](#)

¹⁰⁹ Ibid.

¹¹⁰ Ethiopia Insight, *Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever*, 2022-06-14

¹¹¹ Reuters, *Eritrean troops shell town in north Ethiopia - U.N.*, 2022-05-31, [url](#); Ethiopia insight, *Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever*, 2022-06-14

¹¹² Migrationsverket, *Migrationsanalys, Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys, Landinformation: Etiopien - Försämrat säkerhetsläge i november 2021 (version 1.0)*, 2021-11-15, s. 2

¹¹³ African Arguments, *Ethiopia's Complicated Barriers to Peace*, 2022-06-07; Addis Standard, *News: EHRC reports human rights violations, abuses by all parties to the conflict in Afar, Amhara regions*, 2022-03-11, [url](#)

Amharaeliten stödde premiärminister Abiy när han efter makttillträdet 2018 satte TPLF ur spel och utmanade Etiopiens federala system. I kriget har Amharas styrkor också spelat en nyckelroll i regeringens attack mot Tigray. I gengäld förnyade de styrande i Amhara sina anspråk på vissa områden i Tigray, däribland Västra Tigray som fortsatt är under Amharas ockupation.¹¹⁴

Under våren 2022 blossade militaristisk retorik upp från krigets parter, vilket väckte oro för nya storskaliga stridigheter, dvs. att en ny fas av kriget var att vänta.¹¹⁵ Ett omnämnt scenario var att Tigraystyrkorna skulle inleda en ny offensiv i syfte att återerövra Västra Tigray och därmed även öppna upp för humanitärt bistånd via Sudan.¹¹⁶ Vapenvilan bröts till slut den 24 augusti 2022. Tigray attackerades av regeringssidan på flera fronter¹¹⁷ och i oktober 2022 forcerades Tigraystyrkornas försvarslinjer. Man förlorade också kontrollen över ett antal städer, däribland det strategiska Shire samt Aksum i norr och Alamata i söder.¹¹⁸

Regeringssidans framgångar banade väg för efterföljande förhandlingar med Afrikanska unionen i medlande roll. Den 2 november 2022 slöts så en fredsöverenskommelse i Pretoria följt av ett genomförandeavtal i Nairobi tio dagar senare. Fredsuppgörelsen stod mellan regeringen och TPLF¹¹⁹ – varken Eritrea eller Amhara var parter.¹²⁰

Uppgårelsen inkluderade bland annat avvapning av Tigrays väpnade styrkor och återupprättande av konstitutionell ordning med federal kontroll över institutioner. I väntan på nya val ska den federala regeringen utse en regional övergångsregering. Det stipuleras även att terroristklassningen av TPLF ska hävas.¹²¹

Vidare ska Tigrays befolkning ges humanitärt bistånd utan tidigare inskränkningar och samhällstjänster ska återupprättas, såsom elektricitet, telekommunikationer och banktjänster.¹²²

Genom Nairobiavtalet kopplades Tigraystyrkornas avvapning till tillbakadragandet av icke-federala externa styrkor, dvs. i huvudsak eritreanska

¹¹⁴ African Arguments, *Ethiopia's Complicated Barriers to Peace*, 2022-06-07; Addis Standard, *News: EHRC reports human rights violations, abuses by all parties to the conflict in Afar, Amhara regions*, 2022-03-11; *Ethiopia insight, Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever*, 2022-06-14

¹¹⁵ African Arguments, *Ethiopia's Complicated Barriers to Peace*, 2022-06-07

¹¹⁶ International Crisis Group (ICG), *Building on Ethiopia's Fragile Truce*, 2022-04-15, [url](#)

¹¹⁷ Reuters, *Fighting erupts along border of Ethiopia's northern Tigray region*, 2022-08-24, [url](#)

¹¹⁸ ICG, *Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia*, 2022-11-23, s. 1 ff.

¹¹⁹ Ibid

¹²⁰ African Arguments, *Who can trust the Ethiopia peace deal?* 2022-11-08, [url](#); The New Humanitarian, *As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead*, 2022-11-04, [url](#)

¹²¹ ICG, *Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia*, 2022-11-23, s. 1 ff.; The New Humanitarian, *As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead*, 2022-11-04

¹²² ICG, *Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia*, 2022-11-23, s. 1 ff.; The New Humanitarian, *As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead*, 2022-11-04

trupper och Amharastyrkor.¹²³ I slutet av januari 2023 var dock externa styrkor fortfarande kvar i Tigray och efter fredsöverenskommelsen har det rapporterats om fortsatta våldsamheter från Eritreas trupper och Amhara-affilierade styrkor.¹²⁴ Mellan den 2 november och 30 december 2022, dödade eritreanska trupper åtminstone 2 708 personer, och förde bort ytterligare 645, enligt en rapport från *Tigray's Emergency Coordination Center* (ECC), där regionala myndigheter, FN-organ och enskilda organisationer medverkar. ECC noterade även uppgifter om ytterligare 1 000 personer som skulle ha dödats av Amharastyrkor.¹²⁵

I november 2022 rapporterades att stridigheterna mellan Tigraystyrkorna och ENDF hade upphört, men att situationen framstod som ett bräckligt lugn bland fortsatta utmaningar.¹²⁶ Utöver de fortsatta våldsamheterna från Eritreas trupper och Amharastyrkor rapporterades kontrollen över Tigrays omstridda västra zon som en betydande utmaning för stabiliteten.¹²⁷

Människorättsbrott

Internationell rapportering visar på omfattande människorättsövergrepp mot civilbefolkning under Tigraykriget.¹²⁸ Alla konfliktens parter rapporteras ha begått svåra brott, inklusive krigsförbrytelser och möjligen brott mot mänskligheten. Etiopiska och eritreanska regeringsstyrkor med allierade miliser har pekats ut som förövare av de flesta övergreppen. Amnesty International uppger att den största delen av de dokumenterade brotten har drabbat civila tigreaner, framför allt – men inte uteslutande – i Tigray.¹²⁹

¹²³ ICG, *Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia*, 2022-11-23, s. 1 ff.

¹²⁴ The Wall Street Journal, *Eritrean Troops Endanger Ethiopian Peace Deal*, 2023-01-21, [url](#); AP, *Eritrean forces still killing Tigray civilians, report says*, 2022-12-02, [url](#); Mark Anderson [Twitter], journalist för AFP, Mark Anderson@markc_anderson, 2023-01-22, 15:55, [url](#); Simon Marks [Twitter], frilansjournalist för The New York Times, Bloomberg m.fl., Simon Marks@MarksSimon, 2022-11-30, [url](#) och [url](#); Addis Standard, *News Alert: Federal, Tigray senior military commanders meet in Nairobi; expected to adopt ToR for AU monitoring, verification and compliance mechanism*, 2022-12-21, [url](#)

¹²⁵ The Wall Street Journal, *Eritrean Troops Endanger Ethiopian Peace Deal*, 2023-01-21; AP, *Eritrean forces still killing Tigray civilians, report says*, 2022-12-02, Simon Marks [Twitter], frilansjournalist för The New York Times, Bloomberg m.fl., Simon Marks@MarksSimon, 2022-11-30, [url](#) och [url](#); Addis Standard, *News Alert: Federal, Tigray senior military commanders meet in Nairobi; expected to adopt ToR for AU monitoring, verification and compliance mechanism*, 2022-12-21, [url](#)

¹²⁶ ICG, *Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia*, 2022-11-23, s. 1 ff.

¹²⁷ The New Humanitarian, *As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead*, 2022-11-04

¹²⁸ Østebø. Terje & Berg, Erik, *Tigray*, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-04-21, [url](#)

¹²⁹ Amnesty International, *Ethiopia: Summary killings, rape and looting by Tigrayan forces in Amhara*, februari 2022, [url](#); Ethiopia Insight, *Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever*, 2022-06-14; AP, *Ethiopia seeks to restrict media reporting on yearlong war*, 2021-11-26

Brotten rapporteras bland annat inbegripit massakrer,¹³⁰ utomrättsliga avrättningar och systematiserat sexuellt våld.¹³¹ En kartläggning över civila dödsoffer utförd av forskare vid bland annat Ghent University listade 283 massakrer¹³² i Tigray mellan november 2020 och oktober 2021. Merparten ska ha begåtts under krigets första månader, före Tigraystyrkornas motoffensiv som drev ut större delen av de federala styrkorna ur delstaten. En nedgång i antalet massakrer noterades från maj till juni 2021. Bland det dokumenterade dödandet av civila identifierade kartläggningen eritreanska soldater som förövare i de flesta fallen (44 procent), följt av etiopiska soldater (19 procent), Amharamilis (4 procent) och Tigraystyrkor (mindre än 1 procent).¹³³

Under sommaren 2021 rapporteras den federala regeringen ha genomfört en blockad av Tigray och därmed strypt tillförsel av humanitärt bistånd, däribland mat, bränsle och andra förnödenheter. Blockaden medförde även nedstängning av elektricitet, banktjänster, media och telekommunikation.¹³⁴

För första gången på ett år rapporterades ett mer omfattande flöde av humanitärt bistånd ha nått fram till Tigray i början av juni 2022.¹³⁵ Behoven rapporterades dock vara enorma. FN signalerade att 115 lastbilar med mat om dagen behövdes för att nå all nödställd befolkning.¹³⁶ USA uppskattade att omkring 700 000 människor i Tigray levde under svältliknande förhållanden.¹³⁷ Blockaden rapporteras även ha skapat brist på medicin och sjukvård, vilket lett till dödsoffer och andra svåra följder för behövande, såsom kroniskt sjuka och krigets våldsoffer.¹³⁸

¹³⁰ Annys, S., Vanden Bempt, T., Negash, E., De Sloover, L., Ghekiere, R., Haegeman, K., Temmerman, D., Nyssen, J., 2021, *Tigray: atlas of the humanitarian situation. Version 2.2.* Ghent (Belgium): Ghent University, Department of Geography, s. 39 ff., [url](#)

¹³¹ USA, United States Institute of Peace, *A Perspective on the Ethiopian-U.S. Relationship After a Year of Conflict*, 2021-11-01, [url](#); African Arguments, *Ethiopia's Complicated Barriers to Peace*, 2022-06-07; HRW, *EU Should Press Ethiopia for Tangible Rights Progress*, 2022-06-17, [url](#)

¹³² Massaker definierades som en konfliktincident i vilken minst fem civila dödades under samma dag och vid samma plats

¹³³ Annys, S., Vanden Bempt, T., Negash, E., De Sloover, L., Ghekiere, R., Haegeman, K., Temmerman, D., Nyssen, J., 2021, *Tigray: atlas of the humanitarian situation. Version 2.2.* Ghent (Belgium): Ghent University, Department of Geography, s. 36 ff., 43

¹³⁴ USA, United States Institute of Peace, *A Perspective on the Ethiopian-U.S. Relationship After a Year of Conflict*, 2021-11-01; African Arguments, *Ethiopia's Complicated Barriers to Peace*, 2022-06-07; HRW, *EU Should Press Ethiopia for Tangible Rights Progress*, 2022-06-17, [url](#)

¹³⁵ Plaut, Martin, *Talks to end the Tigray war – what we know*, 2022-06-11,

¹³⁶ FN, OCHA, *Ethiopia - Northern Ethiopia Humanitarian Update Situation Report*, 12 May 2022, 2022-05-07, [url](#)

¹³⁷ The Guardian, *'Trying to survive': millions in Tigray face hunger as they wait in vain for aid*, 2022-03-23, [url](#)

¹³⁸ HRW, *EU Should Press Ethiopia for Tangible Rights Progress*, 2022-06-17; BBC News, *Tigray largest hospital stops services amid crisis*, 2022-06-01, [url](#); Ethiopia Insight, *Tigray's once-thriving agriculture sector has been purposely destroyed*, 2022-05-29, [url](#)

Det humanitära biståndet inskränktes igen efter utbrottet av nya stridigheter i augusti 2022,¹³⁹ men återupptogs via landkorridorer och flyg efter fredsuppgörelsen i Pretoria den 2 november 2022.¹⁴⁰ Återupptagandet beskrivs dock som begränsat av AFP i januari 2023.¹⁴¹ Enligt FN/OCHA finns det områden som är svåra att nå och även samhällen som inte tagit del av hjälpen.¹⁴² BBC uppger att de otillgängliga områdena främst ligger längs Tigrays gränser mot Eritrea, Amhara och Afar. Det har även varit problematiskt att nå befolkning långt från huvudvägarna.¹⁴³ Uppgifter från hjälparbetare gör gällande att en del av biståndet blockerats av eritreanska styrkor.¹⁴⁴

OCHA signalerade i början av januari 2023 att insatserna utökades gradvis, men att hjälpen fortfarande inte mötte de omfattande behoven.¹⁴⁵ Av de över 5 miljoner människor som var ansatta av svår hunger i augusti 2022 hade 3,7 miljoner tagit del av hjälpleveranser mellan tidiga oktober 2022 och den 4 januari 2023. 1,7 miljoner rapporterades vara utom räckhåll.¹⁴⁶ Nivåerna av undernäring bland barn under fem år och ammande mödrar beskrevs av OCHA som högst alarmerande.¹⁴⁷

Basala tjänster i regionen såsom telekommunikation, bankväsende och elektricitet uppges sakta bli återupprättade.¹⁴⁸

Human Rights Watch (HRW) och *Amnesty International* (AI) rapporterade gemensamt i april 2022 att de dokumenterat hur säkerhetsstyrkor och tjänstemän från delstaten Amhara utsatt tigreaner för en koordinerad och systematisk kampanj av etniskt riktad förföljelse i Tigrays västra zon under Amharas kontroll. HRW och AI gör gällande att Amhara, med Etiopiens federala styrkors tysta medgivande, och möjligen även deltagande, gjort sig skyldig till utomrättsliga avrättningar, våldtäkter, försvinnanden, plundring, förvägran av basala tjänster och humanitärt bistånd samt fördrivning av hundratusentals tigreaner. Amharas säkerhetsstyrkor rapporterades även utsätta tigreaner för långvariga och godtyckliga frihetsberövanden under livshotande förhållanden som innefattade tortyr och annan misshandel.¹⁴⁹

¹³⁹ BBC News, *Ethiopia conflict: How is aid flowing to Tigray?* 2023-01-06, [url](#)

¹⁴⁰ FN, OCHA, *Ethiopia. Situation Overview*, 2023-01-18

¹⁴¹ AFP, *Regional force leaves Tigray city as France, Germany call for 'justice'*, 2023-01-12, [url](#)

¹⁴² FN, OCHA, *Ethiopia. Situation Overview*, 2023-01-18

¹⁴³ BBC News, *Ethiopia conflict: How is aid flowing to Tigray?* 2023-01-06

¹⁴⁴ AP, *Eritrean forces still killing Tigray civilians, report says*, 2022-12-02

¹⁴⁵ FN, OCHA [Twitter], UN OCHA Ethiopia@OCHA_Ethiopia, 2023-01-03 08:38, [url](#)

¹⁴⁶ The Wall Street Journal, *Eritrean Troops Endanger Ethiopian Peace Deal*, 2023-01-21; BBC News, *Ethiopia conflict: How is aid flowing to Tigray?* 2023-01-06

¹⁴⁷ FN, OCHA, *Ethiopia. Situation Report*, 2023-01-05, [url](#)

¹⁴⁸ AFP, *Regional force leaves Tigray city as France, Germany call for 'justice'*, 2023-01-12; FN, OCHA, *Ethiopia. Situation Overview*, 2023-01-18

¹⁴⁹ HRW, Amnesty International, *"We Will Erase You from This Land". Crimes Against Humanity and Ethnic Cleansing in Ethiopia's Western Tigray Zone*, 2022-04-06, s. 234

Det finns vidare uppgifter om att styrkor från såväl regeringssidan som Tigray har begått svåra övergrepp i Amhara och Afar.¹⁵⁰

5. Situationen för tigreaner utanför Tigray

5.1 Bakgrund

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

När det TPLF-dominerade EPRDF-styret upphörde efter Abiy Ahmeds makttillträde 2018 väcktes starka anti-tigreanska känslor i landet. Många etiopier såg tigreaner som individuellt och kollektivt ansvariga för det tidigare styrets repression. Den nya regeringen kom också att avlägsna centrala TPLF-profiler från viktiga positioner inom politik, förvaltning och säkerhetsapparat och väckte även åtal mot TPLF-medlemmar för korruption och maktmissbruk.¹⁵¹ Efter gripanden och korruptionsåtal mot ett antal högt positionerade militärer och regeringstjänstemän i november och december 2018 rapporterade Freedom House i februari 2019 att vissa kritiker anklagat regeringen för att ha valt ut tigreaner, som också hade dominerat militären i decennier. Samtidigt noterades att även ett antal personer av annan etnisk härkomst arresterades.¹⁵²

Många tigreaner upplevde att de individuellt och som grupp blev misstänkliggjorda och hållna ansvariga för EPRDF:s decennier av repression – samtidigt som även många tigreaner varit föremål för koalitionen auktoritära maktutövning.¹⁵³ EPRDF rapporteras ha frihetsberövat tiotusentals människor utan åtal under sitt styre.¹⁵⁴ När man uppfattade att regeringen vände sig mot

¹⁵⁰ Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 52 f.; Addis Standard, *Analysis: Massacre in plain sight; behind silent killings in Oromo special zone, Amhara region*, 2022-02-15, [url](#); FN, UN Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR)/Ethiopian Human Rights Commission (EHRC), *Report of the EHRC/ OHCHR Joint Investigation into Alleged Violations of International Human Rights, Humanitarian and Refugee Law Committed by all Parties to the Conflict in the Tigray Region of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, 2021-11-03, Annex V, [url](#); USA, US Department of State, *Reports of Human Rights Abuses, Atrocities, and Destruction in Amhara and Afar Regions*, 2021-12-12, [url](#); Al-Jazeera, *'Ethnic cleansing': Ethiopian allies accused of Abala massacre*, 2022-02-22, [url](#); DW, *Ethiopia - the Tale of a Border Town Ravaged By the Tigray Conflict*, 2022-06-14, [url](#)

¹⁵¹ Norge. Landinfo, *Respons Etiopia: Etnisk profilering av tigrayer i Addis Abeba*, 2021-03-09, [url](#)

¹⁵² Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation (ACCORD), *Ethiopia COI Compilation*, november 2019, avsnitt 7.3.3, [url](#)

¹⁵³ Norge. Landinfo, *Respons Etiopia: Etnisk profilering av tigrayer i Addis Abeba*, 2021-03-09

¹⁵⁴ Reuters, *Reuters investigates: Deadly Detention*, 2022-06-17, [url](#)

den tigreanska politiska och ekonomisk eliten och samtidigt använde anti-tigreansk retorik väcktes misstro och oro.¹⁵⁵

Enligt en västerländsk ambassad i Addis Abeba byggdes de etniska spänningarna långsamt upp efter Abiy Ahmeds makttillträde. Det fanns en stor ilska gentemot tigreanerna då de utgjort det styrande skiktet. När TPLF förlorade regeringsmakten till Abiy Ahmed, som uppfattades som oromo, fanns det även en allmän tanke hos oromoerna att det nu var deras tur till politisk och ekonomisk makt. Detta uppgavs ha skapat rädsla bland både tigreaner och amharer.¹⁵⁶

En annan ambassadkälla sade angående synen på TPLF att partiet är hatat i Addis Abeba. Tigraystyrkorna hade därför inte något att vinna på att gå in i huvudstaden under deras offensiv i slutet av 2022. Det fanns enligt källan risk för upplöpp.¹⁵⁷

Enligt Goitom Tsegay som är vice ordförande för partiet Arena Tigray for Democracy and Sovereignty och tigrean förekom hatiska uttalanden mot tigreanerna innan Tigraykriget, men inte några organiserade trakasserier. Goitom Tsegay uppgav att de flesta av trakasserierna mot tigreaner kom i samband med kriget.¹⁵⁸

När det gäller behandlingen av tigreaner efter premiärminister Abiy Ahmeds tillträde t.o.m. krigsutbrottet, uppgav en annan tigreansk källa att man kunde höra folk öppet uttala oroväckande kommentarer. De var dock inte så illvilliga eller aggressiva som senare. Källan uppgav samtidigt att tigreaner genom öknamn och liknande (t. ex. *hyenor*, *tjuvar* och *banda* – ungefär: *kollaboratör*)¹⁵⁹ avhumaniserades i medias språkbruk fram till krigsutbrottet.¹⁶⁰

I [avsnitt 3](#) nämns hur TPLF kan betraktas som en pådrivande kraft i skapandet av en tigreansk etnisk identitet. Under Migrationsanalys utredningsresa till Addis Abeba hösten 2022 talade ett flertal samtalspartner även om en association mellan tigreaner i allmänhet och TPLF. En internationell organisation menade att TPLF lyckats socialisera sin politiska ideologi, dvs. man upprättade en regional identitet som förenade TPLF och Tigray och som fick mycket starkt stöd bland Tigrays befolkning. Många tigreaner sades vara formella TPLF-medlemmar, men medlemskap är inte en nödvändighet. Den internationella organisationen uppgav även att en person som flyr Tigray skulle

¹⁵⁵ Ethiopia Insight, *Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever*, 2022-06-14,

¹⁵⁶ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

¹⁵⁷ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A4), möte i Addis Abeba, 2022-10-24

¹⁵⁸ Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

¹⁵⁹ Ordet *banda* anspelar ursprungligen på personer som hjälpte Italien under dess ockupation av Etiopien

¹⁶⁰ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

uppfattas av regeringssidans styrkor som tillhörande, eller anhängare av, TPLF.¹⁶¹

En västerländsk ambassad menade att TPLF var ytterst dominerande i Tigray, även om partiets popularitet inte var så väldigt hög innan kriget började. Den steg dock när det med kriget uppstod en gemensam fiende. Det betyder inte att alla tigreaner är anknutna till TPLF, men regeringen gör inte skillnad på TPLF och tigreaner, enligt källan.¹⁶² Goitom Tsegay, vice ordförande för oppositionspartiet *Arena Tigray for Democracy and Sovereignty*,¹⁶³ menade också att den etiopiska regeringen inte skiljer på tigreaner och TPLF. Han sade att han själv var ett gott exempel, då han som tigrean och medlem av ett annat parti än TPLF ändå blivit avstängd från sin position som statstjänsteman (lärare) inom armén i november 2020. Han uppgav även att han hade vänner som behandlats på liknande sätt.¹⁶⁴

En annan tigreansk samtalspartner uppgav att *tigreaner* och *TPLF* använts som inbördes utbytbara begrepp. Källan kände inte till hur många partimedlemmar TPLF har, men sade att man uppfattades som ansluten till TPLF oavsett.¹⁶⁵

En ambassadkälla menade att regeringens anhängare talar om tigreanerna och TPLF om vart annat som om det inte vore så stor skillnad.¹⁶⁶

Beträffande demokratiskt utrymme och tolerans för politisk opposition i Etiopien urskilde en internationell samtalspartner i oktober 2022 en repressiv trend där utrymmet för vad man kan säga är mer begränsat. Trenden bedömdes ha börjat för två år sedan. Källan noterade att oppositionen tilläts existera, men bjöds inte in till diskussioner. Oppositionsledarna sades behöva förlita sig på finansiering från diasporan och balanserade på en tunn tråd vad gäller yttrandefrihet. Går de för långt stoppas de av regeringen menade källan. De politiska fångarna sades vara nästan lika många som innan Abiy Ahmed tillträdde och de flesta uppgavs vara tigreaner.¹⁶⁷

En västerländsk ambassad uppgav att Abiy Ahmeds reformer hade genomförts, åtminstone i teorin, och karaktäriserade det senaste valet som *bättre* än det föregående – ändå hade det demokratiska utrymmet krympt.¹⁶⁸ En annan ambassadkälla pekade på situationen i Oromia där det politiska utrymmet sades

¹⁶¹ Internationell organisation i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-25

¹⁶² Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F), möte i Addis Abeba, 2022-11-02

¹⁶³ *Arena Tigray for Democracy and Sovereignty* är ett oppositionsparti i Tigray. Det bildades av före detta TPLF-medlemmar efter gränskriget mellan Etiopien och Eritrea 1998-2000. Se Ethiopia Insight, *For lasting peace, TPLF's monopolization of power in Tigray must end*, 2022-03-06, [url](#)

¹⁶⁴ Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

¹⁶⁵ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

¹⁶⁶ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

¹⁶⁷ Internationell organisation i Addis Abeba (C1), möte i Addis Abeba, 2022-10-24

¹⁶⁸ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

ha minskat avsevärt – särskilt under valet 2021 då Prosperity Party var det enda partiet som tilläts verka fritt.¹⁶⁹

5.2 Myndighetsrespons mot tigreaner (november 2020–februari 2022)

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Efter den upptrappade osämjan mellan TPLF och den federala regeringen som utmynnade i Tigraykrigets utbrott i november 2020 rapporterades det tidigt om s.k. etnisk profilering av tigreaner i Addis Abeba och på andra platser utanför Tigray.¹⁷⁰ Personer av tigreansk etnicitet uppges bland annat ha varit föremål för gripanden, avskedanden, nedstängning av affärsverksamhet, frusna bankkonton och hindrade utresor ur landet.¹⁷¹ Myndigheterna har motiverat åtgärderna med att det varit ett led i bekämpandet av TPLF som man anser vara en terroristorganisation.¹⁷²

Myndighetsreaktionerna mot tigreaner rapporterades öka i omfattning i samband med att Tigraystyrkorna drev ut större delen av den etiopiska armén ur Tigray den 28 juni 2021. Norska *Landinfo* uppger att reaktionerna fram till dess först och främst, men inte uteslutande, hade riktat sig mot tigreaner av en viss profil (hög position inom TPLF, inflytelserika affärsmän och liknande), men från sommaren 2021 berörde de potentiellt alla personer med tigreanskt ursprung.¹⁷³ Landinfos uppgift får delvis stöd av en västerländsk ambassad i Addis Abebas intryck. Ambassadens bild var att de som arresterades i slutet av 2020 i huvudsak tycktes vara personer med en viss profil – däribland f.d. medlemmar av armén, säkerhetsapparaten och personer på känsliga positioner, exempelvis inom försvarsministeriet. Det finns även uppgifter om att tigreaner som återvänt från fredsbevarande FN-missioner har arresterats.¹⁷⁴ Ambassaden var osäker gällande profilen på dem som arresterades under sommaren 2021, men var inte varse att massarrestering av vanliga tigreaner pågick.¹⁷⁵

Större tillslag mot tigreaner rapporterades ha skett runt om i landet under juli månad 2021.¹⁷⁶ Enligt rapportering till USA:s utrikesdepartement fortsatte etniskt motiverade gripanden av tigreaner, stänganden av deras affärsverksamheter och andra trakasserier även i augusti. Justitiekanslern avfärdade uppgifterna om att åtgärderna utgjorde etnisk profilering och menade

¹⁶⁹ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A3), möte i Addis Abeba, 2022-10-27

¹⁷⁰ AFP, *Far from Ethiopia war front, mass arrests ensnare fearful Tigrayans*, 2021-10-29, [url](#)

¹⁷¹ African Arguments, *Tigrayans in Ethiopia fear becoming "the next Rwanda"*, 2021-07-12, [url](#)

¹⁷² AFP, *Far from Ethiopia war front, mass arrests ensnare fearful Tigrayans*, 2021-10-29

¹⁷³ ICG, *The Dangerous Expansion of Ethiopia's Tigray War*, 2021-07-30, [url](#); Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, 2022-04-08, s. 13

¹⁷⁴ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

¹⁷⁵ Ibid.

¹⁷⁶ Ethiopia Insight, *The Ethiopian civil war that destroyed Tigray's economy*, 2022-03-25, [url](#)

att de flesta TPLF-anhängare och finansiärer som regeringen riktade in sig mot råkade tillhöra en etnisk grupp, eftersom TPLF var organiserat på etnisk basis.¹⁷⁷

Inför en rapport publicerad i januari 2022 genomförde HRW ett tjugotal intervjuer med tigreaner som deporterats från Saudiarabien och sedan blivit frihetsberövade efter hemkomsten. Majoriteten uppgavs ha internerats mellan april och september 2021. Tigreanerna placerades i anläggningar i Addis Abeba, Afar, Oromia och Southern Nations, Nationalities, and Peoples' Region.¹⁷⁸

En diplomatisk källa i Addis Abeba uppgav i juni 2022 att en kategori av frihetsberövade tigreaner är de som regeringen kallar *internflyktingar*. Regeringen menar att de placerats i internflyktingläger, främst i Afar och norra Amhara, för sin egen säkerhets skull. Oppositionen å sin sida kallar lägren för *detention camps* eller *concentration camps*. Källan uppgav i juni 2022 att många av dessa placeringar hade skett under det senaste året och att de intagna enligt uppgift inte direkt var fängslade, men ändå inte helt fria att röra sig.¹⁷⁹ Antalet intagna uppskattades till 5 000 – 20 000. En stor andel är tigreaner från orten Abala som placerats i Semara, Afar (se nedan).¹⁸⁰

Den statsfinansierade etiopiska människorättskommissionen *Ethiopian Human Rights Commission* (EHRC) har beskrivit behandlingen av tigreanpopulationen i Semera som olaglig, godtycklig och etniskt baserad internering som förklätts till skyddsåtgärd.¹⁸¹

Ytterligare en källa rapporterade i juni 2022 om en varierande grad av frihetsinskränkning i befintliga anläggningar. Källan gjorde gällande att det inte var samtliga av tigreanerna i läger som placerats i internering (*detention*).¹⁸²

En representant för en internationell organisation uppgav till Migrationsanalys i september 2021 att migranter blev förhörda om samöre med TPLF vid ankomsten till flygplatsen i Etiopien. Källan menade att det var ett normalt förfarande i en konfliktsituation.¹⁸³

¹⁷⁷ USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2021 - Ethiopia*, 2022-04-12, s. 34 f

¹⁷⁸ HRW, *Ethiopia: Returned Tigrayans Detained, Abused*, 2022-01-05, [url](#)

¹⁷⁹ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

¹⁸⁰ Ibid.

¹⁸¹ BBC Monitoring, *Ethiopian rights body urges release of Tigrayan detainees*, 2022-06-30, [url](#)

¹⁸² Internationell organisation B i Etiopien, digitalt möte, juni 2022

¹⁸³ Internationell organisation A, möte i Stockholm, september 2021

Undantagstillstånd införs i Etiopien

Ett flertal källor rapporterade vidare om en ökning av frihetsberövanden av tigreaner, samtidigt som Tigraystyrkorna närmade sig Addis Abeba under senhösten 2021.¹⁸⁴

Den 2 november 2021, kort efter att TPLF under frammarschen mot Addis Abeba uttalat att man övervägde att inta huvudstaden, utlyste etiopiska myndigheter undantagstillstånd i hela Etiopien.¹⁸⁵ Åtgärden kom bland annat att beröra myndigheternas respons mot tigreaner.

Undantagstillstånd utlystes för sex månader. Justitieminister Gedion Timothewos uttalade att den som bröt mot undantagstillståndet var föremål för tre till tio års fängelse för brott, såsom finansiellt, materiellt eller moraliskt stödande till ”terroristgrupper”. Samma dag uppgav *ABC News* att myndigheterna kunde frihetsberöva individer på obestämd tid vid misstanke om kopplingar till en terroristgrupp.¹⁸⁶ Etiopiska federala myndigheter terroristklassade TPLF och OLA genom en resolution i maj 2021.¹⁸⁷

Undantagstillståndet gav även myndigheterna befogenheten att gripa och frihetsberöva personer utan arresteringsorder.¹⁸⁸

FN uppgav i ett pressmeddelande den 16 november 2021 att undantagslagstiftningens bestämmelser var extremt brett hållna med vaga förbud, inklusive *indirekt moraliskt stöd* till vad regeringen klassade som terroristgrupperingar. Undantagstillståndet uppgavs vidare medföra svepande befogenheter att gripa individer. Rättslig prövning av undantagslagstiftningens genomförande tilläts inte.¹⁸⁹

The New York Times uppgav den 2 november 2021 att myndigheterna accelererade sin kampanj mot tigreaner som anklagades för att sympatisera med TPLF. Åtgärderna sades ge upphov till oro för att ett utbrott av etniskt motiverat våld var att vänta. Tidningen uppgav att det för närvarande var säkerhetsstyrkorna som ledde insatserna mot tigreanerna. Vittnesmål indikerade

¹⁸⁴ The New York Times, *Crackdown Sweeps Ethiopia's Capital as War Draws Near*, 2021-11-04, [url](#); Reuters, *Ethiopia rounds up high-profile Tigrayans*, U.N. staff, 2021-11-11, [url](#); EU, EUAA, *Ethiopia – Situation in Tigray region – EUAA COI Query Response*, 2022-04-08, [url](#)

¹⁸⁵ Radio France Internationale (RFI), *Éthiopie: le Premier ministre déclare l'état d'urgence face à l'avancée rebelle*, 2021-11-03, [url](#)

¹⁸⁶ Storbritannien, Home Office, *Country Policy and Information Note. Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army*, 2022-03-22, par. 5.6, [url](#)

¹⁸⁷ Storbritannien, Home Office, *Country Policy and Information Note. Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army*, 2022-03-22, para.1.2.1; Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, 2022-04-08, s. 18

¹⁸⁸ EUAA, *Ethiopia – Situation in Tigray region – EUAA COI Query Response*, 2022-04-08

¹⁸⁹ Storbritannien, Home Office, *Country Policy and Information Note. Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army*, 2022-03-22, par. 5.6.5

att åtgärderna eskalerat i flera områden i Addis Abeba där folkgruppen var i majoritet. Tigreaner gjorde gällande att de var måltavlor på basis av sina kebelekort eller sitt språk som båda kan visa etnisk bakgrund.¹⁹⁰ Enligt *Reuters* rapporterades undantagsbestämmelserna innebära att medborgare var skyldiga att bära identitetskort som indikerar etnisk tillhörighet (angående identitetshandlingar med uppgift om etnicitet, se [avsnitt 2.1](#)).¹⁹¹

Den etiopiska människorättskommissionen EHRC, som av International Crisis Groups företrädare beskrivits som *relativt självständig*,¹⁹² uppgav den 7 november 2021 att myndigheterna såg ut att använda det rådande undantagstillståndet till att gripa personer på basis av deras etniska identitet.¹⁹³ I enlighet med undantagstillståndets bestämmelser fick polisen arresterar vem som helst som misstänktes för samarbete med terroristgrupperingar och hålla dem frihetsberövade så länge undantagstillståndet varade, även utan arresteringsorder.¹⁹⁴

EHRC uppgav i sin rapportering den 18 november 2021, som fokuserade på Addis Abeba och Dire Dawa, att gripna i de flesta fall först förts till närliggande polisstationer, för att därefter överföras till tillfälliga anläggningar runt om huvudstaden. Vissa fördes till ett högsäkerhetsfängelse kallat *Abu Samuel*.¹⁹⁵ Två interneringsläger som rapporterats vara bland de största är *Awash Arba* och *Awash Sebat* i Afar.¹⁹⁶

En del tigreaner uppges ha blivit kontrollerade och sedan släppta, en del placerade i häkte en kortare tid, andra har varit frihetsberövade en längre tid.¹⁹⁷

Implementeringen av undantagstillståndets åtgärder uppgavs av EHRC vara inkonsekventa: inga direktiv om grund för frigivning kunde urskiljas och vissa som släppts rapporterades ha blivit gripna på nytt.¹⁹⁸

Polisens talesperson förnekade den 4 november 2021 att gripanden var etniskt betingade med motiveringen att de som frihetsberövades ”direkt eller indirekt”

¹⁹⁰ The New York Times, *Crackdown Sweeps Ethiopia's Capital as War Draws Near*, 2021-11-04, [url](#); Reuters, *Ethiopia rounds up high-profile Tigrayans*, U.N. staff, 2021-11-11, [url](#)

¹⁹¹ Reuters, *Ethiopia rounds up high-profile Tigrayans*, U.N. staff, 2021-11-11

¹⁹² Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 36

¹⁹³ Reuters, *Ethiopians denounce U.S. at rally to back military campaign*, 2021-11-08

¹⁹⁴ The Globe and Mail, *'They just vanished': Tigrayans disappear for months in secret Ethiopian detention camps*, 2021-11-08, [url](#)

¹⁹⁵ EHRC, *Press Release, Addis Ababa: The Arrest and Condition of Persons Detained in Connection With the State of Emergency Requires Urgent Attention*, 2021-11-18, [url](#)

¹⁹⁶ The Globe and Mail, *'They just vanished': Tigrayans disappear for months in secret Ethiopian detention camps*, 2021-11-08

¹⁹⁷ Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, 2022-04-08, s. 14

¹⁹⁸ EHRC, *Press Release, Addis Ababa: The Arrest and Condition of Persons Detained in Connection With the State of Emergency Requires Urgent Attention*, 2021-11-18

stödde TPLF.¹⁹⁹ En etiopisk tjänsteman på seniornivå uppgav till Reuters att gripandena var bortom kontroll.²⁰⁰

Den 10 november 2021 ålade etiopiska myndigheter fastighetsägare att registrera boendes identitet till polisen inom en vecka.²⁰¹

De flesta gripanden som rapporterades till Reuters rörde inte högt profilerade medborgare.²⁰² *Foreign Affairs* beskrev rapportering om vanliga tigreaner som blivit gripna och slagna utanför Tigray och att detta tillsammans med hatretorik mot folkgruppen framkallade en rädsla om folkmord.²⁰³ AFP uppgav den 29 oktober 2021, dvs. innan undantagstillståndet utlystes, att deras efterforskningar visade att gripandena var del av en urskillningslös operation där såväl militärer med höga befattningar som vanliga dagarbetare berördes.²⁰⁴

I samband med att Tigraystyrkorna närmade sig Addis Abeba i början av december 2021 larmade *International Association of Genocide Scholars* (IAGS), däribland Alex de Waal, professor vid Tufts University i Massachusetts, om vad de bedömde som extremt hög risk för etniskt riktade grymheter i stor skala (*mass atrocities*) i den då rådande situationen. Den förhöjda risken ansågs föreligga för fängslade tigreaner (civila som militärer) samt fängslade oromo-ledare och civila oromoer som vägrat ansluta sig till miliser.²⁰⁵

Hot mot sittande regering (bland annat vid militära motgångar) uppgavs, enligt forskning som IAGS refererade till, ha varit en vanligt förekommande utlösande faktor vid storskaliga grymheter. Tigraystyrkornas framgångar i kombination med ytterligare faktorer gjorde därmed, enligt IAGS, att de fängslade tigreanerna befann sig i riskzonen för dylika övergrepp.²⁰⁶ Övriga riskfaktorer som framhölls var hets mot den tigreanska folkgruppen i nationell media och i sociala medier från regeringens och dess allierades sida, men också omfattningen och systematiken i de övergrepp som begåtts av regeringssidan mot tigreaner under kriget. Ytterligare aspekter var att våldet pågick i en kontext av eskalerande inbördeskrig och att grupper av människor blev föremål för övergrepp utefter etnisk tillhörighet.²⁰⁷

¹⁹⁹ Reuters, *Ethiopians denounce U.S. at rally to back military campaign*, 2021-11-08

²⁰⁰ Reuters, *Ethiopia rounds up high-profile Tigrayans*, U.N. staff, 2021-11-11

²⁰¹ Addis Standard, *News: SoE operation command orders landlords to register their tenants' identities at police stations within a week*, 2021-11-11, [url](#)

²⁰² Ibid.

²⁰³ Foreign Affairs, *Can Ethiopia Survive? What Might Happen If Abiy Ahmed Falls*, 2021-11-05

²⁰⁴ AFP, *Far from Ethiopia war front, mass arrests ensnare fearful Tigrayans*, 2021-10-29

²⁰⁵ Troligen åsyftas kvartersmiliser. Se World Peace Foundation, *Atrocity Alert: Tigrayan Civilians and Oromo detainees in areas under Ethiopian government control*, 2021-12-01, [url](#)

²⁰⁶ Ibid.

²⁰⁷ Ibid.

USA:s utrikesdepartement uppgav i sin människorättsrapport för 2021 att rapportering om frihetsberövanden av tigreaner i utbredd omfattning fortsatte till årets slut – i Addis Abeba och runt om i landet. Enligt flera källor har frihetsberövanden ibland tagit form av försvinnanden då de gripna förts till okänd plats.²⁰⁸

Omfattning av gripandena under undantagstillståndet

Amnesty International har uppgivit att det inte går att specificera omfattningen av gripanden av tigreaner givet operationernas hemlighetsfulla natur.²⁰⁹ Uppgifterna om antalet gripna tigreaner kan dock konstateras variera i omfattning. Enligt FN/OHCHR var fler än 15 000 personer föremål för godtyckliga frihetsberövanden kopplat till undantagstillståndet under perioden den 22 november 2021 till den 28 februari 2022. De flesta sades vara vanliga medborgare av tigreansk etnicitet.²¹⁰ The Guardian rapporterade i slutet av november 2021 att regeringen internerat fler än 30 000 tigreaner i Addis Abeba under de senaste veckorna och därtill ett okänt antal på andra platser.²¹¹ Ovan nämnda IAGS uppgav i december 2021 att etiopiska regeringen fängslat fler än 30 000 civila tigreaner i Addis Abeba och andra större städer samt därtill minst 15 000 tigreanska soldater. IAGS siffror inkluderade dock även frihetsberövanden innan undantagstillståndet utlystes.²¹² Norska Landinfo har uppskattat att det troligtvis var frågan om flera tio tusen anhållna och fängslade tigreaner i samband med undantagstillståndet.²¹³

Danska Udlændingestyrelsen genomförde i januari 2022 en rad intervjuer med internationella källor om tigreaners situation. En senioranalytiker vid International Crisis Group uppgav då att det för tillfället var svårt att bedöma omfattningen av gripanden av tigreaner, även om det framstod som tydligt att myndigheterna inriktade sig på dem. Tröskeln för oacceptabel politisk aktivitet bedömdes ha blivit allt lägre, så att de gripna tigreanerna för det mesta inte var TPLF-medlemmar eller aktivt engagerade i upproret. De var endast misstänkta för odefinierat stöd. Analytikern betonade vikten av att beakta konfliktens karaktär i sammanhanget: ett ytterst allvarligt inbördeskrig med möjligen hundratusentals döda enligt analytikerns uppskattning. Konfliktens karaktär hade enligt samma källa lett till en särskilt drakonisk respons mot dem som

²⁰⁸ USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2021 - Ethiopia*, 2022-04-12; The Globe and Mail, *'They just vanished': Tigrayans disappear for months in secret Ethiopian detention camps*, 2021-11-08

²⁰⁹ AFP, *Far from Ethiopia war front, mass arrests ensnare fearful Tigrayans*, 2021-10-29

²¹⁰ FN, UNHCR, *UNHCR Position on Returns to Ethiopia*, mars 2022, par.7

²¹¹ EU, EUAA, *Ethiopia – Situation in Tigray region – EUAA COI Query Response*, 2022-04-08

²¹² World Peace Foundation, *Atrocity Alert: Tigrayan Civilians and Oromo detainees in areas under Ethiopian government control*, 2021-12-01

²¹³ Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, 2022-04-08, s. 14

misstänkts för att kollaborera med det väpnade motståndet under TPLF:s ledning.²¹⁴

Al-Jazeera hade i sin rapportering den 10 februari 2022 intrycket att urskillningslösa gripanden av tigreaner var på nedgång.²¹⁵

Uppgifter om övergrepp mot tigreaner i Afar

Svåra människorättsövergrepp har rapporterats i samband med att Tigraystyrkorna under senare delen av december 2021 närmade sig staden Abala i Afar. Staden har haft en befolkning av både afarer och tigreaner.

Informationen som framkommit i internationell rapportering är dock inte samstämmig. Vittnen intervjuade av *Al-Jazeera* har gjort gällande att styrkor allierade till den etiopiska regeringen gick från dörr till dörr och uppsökte tigreaner under fem dagars tid. Enligt femton vittnen utförde Afar-milis och eritreanska trupper en massaker riktad mot stadens tigreaner. Uppgifter om gruppvåldtäkter, plundring och gripanden framkom också av *Al-Jazeeras* rapportering.²¹⁶ I en artikel från den 2 juni 2022 uppgav därefter *The New Humanitarian* att man talat med över tjugo av Abalas invånare. Ingen av dem uppgav att en massaker inträffat, men två tigreaner vittnade om att flera tigreaner mördats innan Tigraystyrkorna tog kontroll över staden. Tretton kroppar omnämndes, varav flera med kulhål i huvudet. Personerna uppgavs ha mördats i samband med att de motsatt sig plundring av deras egendom. Det ena vittnet pekade ut Afarmilis som förövare.²¹⁷

The New Humanitarian rapporterade sedan att Afarmilis, polis och säkerhetsstyrkor samlat ihop och transporterat stadens tigreanska befolkning till ett läger i Afars huvudstad Semera. I början av juni 2022 uppgavs 9 500 tigreaner från Abala vara internerade i anläggningen som bevakades av regionala Afarstyrkor.²¹⁸ Chefen för UNHCR:s kontor i Semera har senare sagt att tigreanska internflyktingar flyttades från Abala till Semera. Den officiella informationen kontoret fick var att tigreanerna flyttades för deras egen säkerhets skull, vilket UNHCR-chefen fann förståeligt, samtidigt som han ifrågasatte placeringen i en fängelseliknande miljö. Minst 70 personer, däribland fem barn, uppges ha avlidit i lägret på grund av brist på mat och medicin.²¹⁹ Den 29 juni 2022 uppmanade den etiopiska människorättskommissionen EHRC regeringen att frige de omkring 9 000

²¹⁴ Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 36

²¹⁵ *Al-Jazeera*, *Ethiopian officials accused of extorting Tigrayan detainees*, 2022-02-10, [url](#)

²¹⁶ *Al-Jazeera*, *'Ethnic cleansing': Ethiopian allies accused of Abala massacre*, 2022-02-22

²¹⁷ *The New Humanitarian*, *Exclusive: The Ethiopian border town left in ruins as a ceasefire takes hold*, 2022-06-02, [url](#)

²¹⁸ *Ibid.*

²¹⁹ DW, *Ethiopia - the Tale of a Border Town Ravaged By the Tigray Conflict*, 2022-06-14

tigreanerna i Semera – enligt uppgift hållna i två läger benämnda Semera respektive Atatina. EHRC beskrev behandlingen av populationen som olaglig, godtycklig och etniskt baserad internering som förklätt till skyddsåtgärd.²²⁰

Vid sidan om uppgifterna om övergrepp mot Abalas tigreaner har afarer i samma stad å sin sida anklagat Tigraystyrkorna för svåra människorättsövergrepp mot sin befolkning.²²¹

Det finns vidare uppgifter om att styrkor från regeringssidan utsatt tigreaner för svåra övergrepp i Amhara.²²²

Uppgifter om utomrättsliga avrättningar

Washington Post publicerade den 4 december 2022 resultatet av sitt undersökande reportage om utomrättsliga avrättningar av tigreanska soldater.²²³

Tidningen rapporterade att etiopiska regeringen frihetsberövat tusentals tigreanska manliga och kvinnliga soldater utanför Tigray efter Tigraykrigets utbrott. De uppgavs ha suttit i fångläger i nära två år utan kontakt med anhöriga och bortom människorättsövervakares insyn. Andra tigreanska soldater frihetsberövades i november 2021 när Tigraystyrkorna närmade sig Addis Abeba. Även pensionerade soldater uppgavs vara bland de fängslade.²²⁴

Av de incidenter Washington Post nämner sägs den dödligaste ha inträffat den 21 november 2021 i ett fångläger nära Mirab Abaya i den sydliga delstaten SNNPR (Southern Nations, Nationalities, and Peoples' Region). Omkring 83 tigreanska soldater uppges ha dödats och ytterligare ett antal saknas. En del sköts av lägervakter, andra bragtes om livet av lokalbefolkning. Vakterna uppges tillhöra Dejen-divisionen som är stationerad i Addis Abeba.²²⁵

Den etiopiska människorättskommissionen EHRC:s ordförande Daniel Bekele har uppgivit att man känner till och har utrett händelsen vid Mirab Abaya.²²⁶

Vittnen har enligt Washington Post vidare berättat att vakter dödat fängslade tigreanska soldater på åtminstone sju andra platser i landet – om än inte i lika

²²⁰ BBC Monitoring, *Ethiopian rights body urges release of Tigrayan detainees*, 2022-06-30, [url](#)

²²¹ DW, *Ethiopia - the Tale of a Border Town Ravaged By the Tigray Conflict*, 2022-06-14

²²² Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 52 f.; Addis Standard, *Analysis: Massacre in plain sight; behind silent killings in Oromo special zone, Amhara region*, 2022-02-15, [url](#)

²²³ Uppgifterna baseras på 26 intervjuer med fångar, medicinsk personal, tjänstemän, lokalinvånare och släktingar samt genomgång av satellitbilder, sociala medier och patientjournaler.

²²⁴ Washington Post, *Ethiopian guards massacred scores of Tigrayan prisoners, witnesses say*, 2022-12-04, [url](#)

²²⁵ Ibid.

²²⁶ Ibid.

stor omfattning som vid Mirab Abaya. Bland annat omnämns fängelser och militäranläggningar i Jigjiga, Wodotika, Toga och Didessa.²²⁷

De flesta av dödandena som Washington Post informerats om, inklusive händelsen vid Mirab Abaya, ska ha skett i samband med Tigraystyrkornas offensiv mot Addis Abeba. Ingen av de döda soldaterna uppges ha stridit mot regeringssidan. Många av dem ska ha varit del av etiopiska styrkor som medverkat i fredsbevarande uppdrag för FN eller Afrikanska unionen.²²⁸

Mehari Taddele Maru, professor vid European University Institute i Florens, uppgav i december 2022 att Washington Posts reportage bekräftar information om dödanden av tigreaner i fångläger som han och hans kollegor kände till.²²⁹

Även Migrationsanalys samtalspartner Goitom Tsegay, vice ordförande i partiet Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, gav uppgifter om att ett antal internerade tigreanska soldater dödats.²³⁰

Frigivningar

En internationell NGO menade den 18 januari 2022 att det inte hade skett några storskaliga frigivningar av vad som kunde anses vara politiska fångar.²³¹

Anekdotisk information sades tyda på att frigivningar skett i mitten av januari på grund av relativt omfattande mutor.²³² En etiopisk politisk analytiker uppgav dock, i samtal med Udländingestyrelsen den 25 januari 2022, att *många* av de fängslade tigreanerna släpptes.²³³

Ett par veckor senare, den 12 februari, uppgav Jan Nyssen, professor i geografi vid Ghent University i Belgien, att myndigheterna hade frigivit *många* tigreaner. Samtidigt underströk han att *många* fortsatt var frihetsberövade. Frigivningarna verkade vara ett resultat av dels internationella påtryckningar i samband med ett toppmöte mellan EU och Afrikanska unionen i Addis Abeba i februari, dels de etiopiska federala myndigheternas konsolidering av kontroll utanför Tigray.²³⁴

²²⁷ Ibid.

²²⁸ Washington Post, *Ethiopian guards massacred scores of Tigrayan prisoners, witnesses say*, 2022-12-04

²²⁹ Mehari Taddele Maru [Twitter], Mehari Taddele Maru@DrMehari, 2022-12-04, [url](#); se även European University Institute, *Mehari Taddele Maru*, 2023, [url](#)

²³⁰ Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²³¹ Danmark, Udländingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 36

²³² Ibid., s. 42, 46

²³³ Ibid., s. 51

²³⁴ Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, s. 6; Ghent University, *Members*, Prof. dr. Jan Nyssen, [url](#)

HRW:s direktör för Afrikas horn uppgav i februari 2022 att frigivningar framstod som lika godtyckliga som gripanden.²³⁵

5.3 Myndighetsrespons mot tigreaner efter hävandet av undantagstillståndet

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Den 15 februari 2022 beslutade parlamentet att i förtid häva undantagstillståndet som utlysts den 2 november 2021.²³⁶ Ministerrådet förklarade sitt förslag om hävande till parlamentet med ”faran som hotat landets existens och suveränitet hade avlägsnats”.²³⁷ EHRC uttalade att tusentals tigreaner dock fortfarande satt frihetsberövade, däribland mycket gamla människor, ammande mödrar och barn.²³⁸

Etiopiska myndigheter uppgav att de som frihetsberövats under undantagstillståndet skulle bli behandlade enligt ordinarie rättssystem.²³⁹ I sammanhanget noterade norska Landinfo i april 2022 att det var osäkert hur många av gripandena utförda med anledning av undantagstillståndet som faktiskt överförts till rättsväsendet.²⁴⁰ Samma dag som parlamentets beslut beskrev den franske Afrikas horn-specialisten och författaren René Lefort upphävandet som rent kosmetiskt. Han ifrågasatte att det rättsliga beslutet skulle komma att förändra myndigheters (polis, rättsväsende, väpnade styrkor med mera) agerande i praktiken.²⁴¹

I vår löpande bevakning av tigreaners situation i Etiopien fram till den 12 juli 2022 observerades få uppgifter om statliga åtgärder riktade mot folkgruppen utanför Tigray. Bristen på information var särskilt markant vid jämförelse med de sista månaderna 2021. I sammanhanget får beaktas att avsaknad av rapportering inte nödvändigtvis innebär att det saknas händelser att rapportera om. Det är även tänkbart att informationen inte når ut.

Norska Landinfo uppmärksammade likaledes att rapportering om reaktioner mot etniska tigreaner hade minskat sedan Tigraystyrkorna drog sig tillbaka till Tigray i slutet av december 2021.²⁴²

²³⁵ Al-Jazeera, *Ethiopian officials accused of extorting Tigrayan detainees*, 2022-02-10

²³⁶ Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, 2022-04-08, s. 9

²³⁷ Storbritannien, Home Office, *Country Policy and Information Note. Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army*, 2022-03-22, par. 5.6.6

²³⁸ Reuters, *Ethiopia's parliament lifts state of emergency early*, 2022-02-15, [url](#)

²³⁹ Reuters, *Ethiopia's parliament lifts state of emergency early*, 2022-02-15,

²⁴⁰ Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, 2022-04-08, s. 14

²⁴¹ Lefort, René, [Twitter], @rene_renelefort, 2022-02-15, 19:51, [url](#); ResearchGate, *René Lefort*, odatat, [url](#)

²⁴² Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, 2022-04-08, s. 14

En av Migrationsanalys källor i Addis Abeba uppgav i mars 2022 att hen inte hörde så mycket om vilka svårigheter tigreaner hade i huvudstaden för stunden, men menade att det kändes som att det skett en förändring till det bättre. Tidigare uppmärksammades det mycket ofta om myndighetsåtgärder, såsom husrannsakingar och nedstängningar, något som hen inte längre hörde om. Källan uppfattade det som att den etniska problematiken hade förbättrats i Addis Abeba, även om det var oklart om detta var något bestående eller tillfälligt. En del företag som varit stängda rapporterades starta upp på nytt. Samtidigt sades många problem kvarstå. Källans intryck var att många med särskild etnisk profil fortfarande satt fängslade i huvudstaden och runt om i landet.²⁴³

Mehari Taddele Maru, professor vid European University Institute i Florens, uppgav i *Foreign Policy* i mars 2022 att tigreaner utanför Tigray fortsatt var utsatta för utbredd diskriminering, ihållande hot och frihetsberövanden. Medan somliga blivit frigivna hölls många, inklusive f.d. fredsbevarande soldater och militär personal, alltjämt incommunicado.²⁴⁴

FN/OHCHR uppgav i mars 2022 att man registrerat 15 000 godtyckliga gripanden och frihetsberövanden kopplat till undantagstillståndet under perioden den 22 november 2021 till den 28 februari 2022. Det framgick dock inte hur många som frihetsberövats efter undantagstillståndets hävande den 15 februari 2022.²⁴⁵

Freedom House gjorde i slutet av februari 2022 gällande att den tigreanska befolkningen i allmänhet har blivit alltmer marginaliserad på grund av sitt tillskrivna eller faktiska stöd till Tigraystyrkorna.²⁴⁶

Den 1 april 2022 informerade en diplomat norska Landinfo att, så vitt denne kände till, hade det inte skett några massgripanden av tigreaner i Addis Abeba den senaste tiden. Gripanden uppgavs fortsatt förekomma, men tröskeln för personer från Tigray att misstänkas för koppling till TPLF verkade enligt källan ha höjts.²⁴⁷ I Landinfos rapport den 8 april 2022 gjordes vidare bedömningen att tigreaner inte i lika hög grad som tidigare ansågs utgöra ett säkerhetsmässigt problem för myndigheterna uteslutande på grund av sin etnicitet.²⁴⁸

Den 26 maj 2022 kom ny rapportering om Tigrayrelaterade gripanden. Etiopisk polis uppgav att 349 personer gripits i Addis Abeba misstänkta för terrorism

²⁴³ Internationell tjänsteman i Addis Abeba, e-post, 2022-03-09

²⁴⁴ Foreign Policy, *There Is a Path to Peace in Tigray*, 2022-03-05, [url](#)

²⁴⁵ FN, OHCHR, *Oral Update on the situation of human rights in the Tigray region of Ethiopia and on progress made in the context of the Joint Investigation*, 2022-03-07, [url](#)

²⁴⁶ Freedom House, *Freedom in the World 2022*, 2022-02-28, [url](#)

²⁴⁷ Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, 2022-04-08, s. 6

²⁴⁸ Ibid.

och annan brottslighet. Personerna uppgavs vara anklagade för planering av terrordåd och etniska sammandrabbningar i huvudstaden. Bland de gripna uppgavs TPLF-sympatisörer finnas. Det framgick dock inte hur många. Ett stort antal av de 349 berörda sades vara misstänkta för brott såsom bankrån och bankbedrägeri.²⁴⁹ Migrationsanalys betraktar uppgifterna som osäkra då de härrör från den etiopiska polismyndigheten som inte är en oberoende källa.

En västerländsk ambassad i Addis Abeba betonade i juni 2022 det begränsade informationsläget i Etiopien, men uppgav att det enligt deras bild troligen inte förekommit så mycket arresteringar av tigreaner sedan i princip början av 2022, eller sedan undantagstillståndet lyfts. Massarresteringarna hade upphört och nya arresteringar var troligen få.²⁵⁰

Hur det förhåller sig med antalet fortsatt frihetsberövade tigreaner var enligt samma källa oklart. Den etiopiska regeringen har gjort gällande att de flesta släppts, dock utan att uppges antal. Andra källor menade att upptill 30 000 –50 000 fortfarande var frihetsberövade.²⁵¹

Beskickningen uppfattade att många av dem som gripits under massarresteringarna 2021 hade släppts. Vidare var dess intryck i juni 2022 att de flesta som fortfarande var frihetsberövade troligen arresterats innan undantagstillståndet utlystes den 2 november 2021.²⁵² Frihetsberövade tigreaner med en mer specifik säkerhetsprofil kunde möjligen uppgå till fler än de 5 000 – 20 000 som placerats i läger under regeringens beteckning *internflyktingar* (se även [avsnitt 5.2](#)) enligt beskickningen. De med säkerhetsprofil uppgavs vara utspridda i hela landet (bland annat i Oromia, Somali och Benishangul-Gumuz) och på militäranläggningar. Tillträdet till förvarsanläggningarna för den här kategorins beskrevs som dåligt. Samma källa framhöll att status gällande de tigreaner som frihetsberövades av regionala myndigheter ute i landet var särskilt svårbedömt.²⁵³

AP rapporterade i slutet av februari 2022 att ett okänt antal frihetsberövade tigreaner hade släpptes under de senaste veckorna efter att stridigheterna avtagit och Etiopien hävt undantagstillståndet.²⁵⁴ Enligt Reuters frigavs de flesta frihetsberövade tigreaner runt om i landet i januari eller februari 2022, en del i mars eller april samma år. Av nyhetsbyråns rapportering framkom att det i juni 2022 fortsatt fanns 9 000 frihetsberövade tigreaner i Afar.²⁵⁵

²⁴⁹ BBC Monitoring, *Ethiopia arrests over 300 'criminals' in capital*, 2022-05-26, [url](#)

²⁵⁰ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

²⁵¹ Ibid.

²⁵² Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

²⁵³ Ibid.

²⁵⁴ AP, *Tigrayans in UN peacekeeping force fear return to Ethiopia*, 2022-02-23, [url](#)

²⁵⁵ Reuters, *Reuters investigates: Deadly Detention*, 2022-06-17

En forskare var av uppfattningen att tiotusentals tigreaner alltså var frihetsberövade i juni 2022.²⁵⁶

Ovan nämnda beskickning uppgav vidare att det fanns uppgifter om att det fortsatt kunde finnas problem för tigreaner att resa utomlands. Viss information indikerade att somliga tigreaner förhindrats resa genom att de inte kunnat förnya sina utgångna pass. Samtidigt fanns uppgifter om andra som lyckats med förnyelse. Det rapporterades även att vissa tigreaner nekats öppna nytt bankkonto. Förfarandet föreföll inte vara helt satt i system, utan öppet för godtycklighet. Somliga hade tillåtit öppna nya konton.²⁵⁷

Somliga tigreaner som förlorat sina statliga tjänster i början av kriget rapporterades vara berörda av uteblivna pensioner och ersättningar då de inte fått ny anställning. Tigreanska företag uppgavs formellt få verka som vanligt, men det fanns information om att vissa utsattes för trakasserier från skattemyndigheterna. Det var oklart i vilken mån det var systematiskt.²⁵⁸

Generellt var beskickningens intryck att trakasserierna av tigreaner minskat sedan november–december 2021 när Tigraykonflikten kom geografiskt nära Addis Abeba. Vid den tiden uppgavs trakasserierna i hög grad vara utbredda. Bilden var att de säkert fortfarande förekom, men inte i samma omfattning. Rädslan från den spända perioden uppgavs dock leva kvar, varför många tigreaner troligen höll låg profil. Det gäller särskilt politiskt aktiva som uppgavs vara försiktiga med vem de talade med och hur de rörde sig. De uppgav även att de är övervakade och avlyssnade.²⁵⁹

5.3.1 Myndighetsrespons mot tigreaner efter den 12 juli 2022

Avsnitt tillagt 2023-02-28

Gripanden

Vid Migrationsanalys utredningsresa till Etiopien i oktober/november 2022 talade ett flertal samtalspartner om tillfälligt ökade gripanden av tigreaner under det andra halvåret 2022 – dock inte av samma omfattning som under undantagstillståndet. Det är för Migrationsanalys oklart om källorna avsåg samma uppgång eller olika. Två västerländska ambassader indikerade att en ökning inträffat förhållandevis kort efter återupptagandet av stridigheter den 24 augusti 2022.²⁶⁰ Den ena av beskickningarna hade även i nyheterna – i augusti

²⁵⁶ Forskare A, digitalt möte, juni 2022

²⁵⁷ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

²⁵⁸ Ibid.

²⁵⁹ Ibid.

²⁶⁰ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), möte i Addis Abeba, 2022-10-26; Västerländsk ambassad i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

eller september 2022 – noterat en myndighetsorder om gripanden av tigreaner.²⁶¹ En tredje ambassad och en internationell organisation i Addis Abeba sade i skiftet oktober/november 2022 att en uppgång i arresteringar hade skett några veckor tidigare.²⁶² Ambassaden uppgav att det då gjorts eftersökningar från hus till hus och att även trakasserier på gatan inträffat. Dess intryck var att det lades något större fokus vid den tigreanska eliten.²⁶³

Migrationsanalys källor i Addis Abeba signalerade att det inte upplevdes som att massarresteringar av tigreaner pågick för stunden i skiftet oktober/november 2022.²⁶⁴ Flera källor informerade dock att gripanden fortfarande förekom.²⁶⁵

En samtalspartner sade att det var färre tigreaner som greps, men godtyckliga arresteringar skedde och det kunde räcka med att personen hade talat tigrinja.²⁶⁶ En annan källa uppfattade att politiskt aktiva tigreaner var i riskzonen. För övriga tigreaner bedömdes risken inte vara mycket stor om man valde att ligga lågt. De bedömdes likväl befinna sig i riskzonen.²⁶⁷ En tredje samtalspartner hade intrycket att man kunde utsättas för godtyckligt gripande om man var tigrean. Tigreaner ansågs vara under visst hot för arrestering.²⁶⁸

Under utredningsresan 2022 talade ett flertal samtalspartner om en association mellan tigreaner i allmänhet och TPLF (se närmre i [avsnitt 5.1](#)).

En FN-organisation i Addis Abeba uppgav vid möte den 26 oktober 2022 att tigreaner som lämnar Tigrayregionen omedelbart blir misstänkta – redan i Afar, men även i övriga Etiopien. Tigreaner lämnar också Tigray genom Amhara-regionen. Säkerhetstjänsten sades utföra gripanden av sådana personer och internera dem i förvarsanläggningar (*detention centres*) eller polisstationer. Enligt FN-organisationens uppfattning brukade de flesta vara frihetsberövade i en till två veckor för att sedan släppas. Det sades vara både män och kvinnor, men mycket få kvinnor.²⁶⁹ I sammanhanget kan noteras att FN:s människorättsexpertis i oktober 2022 varnade att kvinnor och flickor i Tigray,

²⁶¹ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

²⁶² Internationell organisation i Addis Abeba (E), möte i Addis Abeba, 2022-10-31; Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F), möte i Addis Abeba, 2022-11-02

²⁶³ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F), möte i Addis Abeba, 2022-11-02

²⁶⁴ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), möte i Addis Abeba, 2022-10-26; Västerländsk ambassad i Addis Abeba (C), möte i Addis Abeba, 2022-10-25; FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁶⁵ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (C), möte i Addis Abeba, 2022-10-25; Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-24; FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26; Västerländsk ambassad i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

²⁶⁶ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A4), möte i Addis Abeba, 2022-10-24

²⁶⁷ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁶⁸ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

²⁶⁹ FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26,

Afar och Amhara blivit allt mer sårbara för bortföranden och människohandel (syftande till sexuell exploatering) under flykt från konflikt i norra Etiopien.²⁷⁰

Ovan nämnda FN-organisation i Addis Abeba uppgav vidare att en del av tigreanerna som lämnar Tigray tar sig ända till huvudstaden för att där hamna i den informella sektorn. De uppgavs leva under ytterst svåra omständigheter och det fanns en rädsla för att uppsöka myndigheterna och registrera sig på grund av misstänksamheten mot folkgruppen. Enligt källan betraktas alla tigreaner som misstänkta. Samtidigt trodde den inte att man arresterades i Addis Abeba enbart för att man talade tigrinja på gatan: ”tigreaner har alltid funnits i staden och vissa arbetar för regeringen.”²⁷¹

En samtalspartner uppgav att fientligheten mot tigreaner är särskilt stor i Tigrays gränsområden där befolkning har fått anhöriga dödade och hus plundrade under kriget.²⁷²

Fortsatt förekomst av frihetsberövade tigreaner

I slutet av oktober 2022 informerade två ambassader i Addis Abeba om fortsatt förekomst av frihetsberövade tigreaner. Enligt den ena beskickningen inkluderade dessa militärer samt personer som uppfattas som hot mot den statliga ideologin.²⁷³ Den andra uppgav att tusentals tigreaner alltjämt var fängslade i och utanför Addis Abeba. Antalet var dock svårt att precisera. Somliga hade frisläppts, andra inte. Möjligen var frigivningarna inte systematiserade.²⁷⁴ Ytterligare en källa i Addis Abeba nämnde att det fortfarande fanns tigreanska soldater som var fängslade.²⁷⁵ Analytikern Rashid Abdi med fokus på Afrikas Horn uppgav i december 2022 att ett stort antal tigreaner var frihetsberövade.²⁷⁶

En internationell organisation i Addis Abeba informerade i slutet av oktober 2022 att en del tigreaner som återvänt från Saudiarabien vistades i tillfälliga skydd/läger (organisationen använde begreppen *shelter* och *camp* växelvis). Tigreanerna sades vara placerade där för egen säkerhets skull eftersom de var förhindrade att resa tillbaka till Tigray under pågående stridigheter. Denna kategori lägerinvånare sades ha tillåtelse att passera in och ut ur lägret och om det fanns familj i Addis Abeba kunde familjen komma och hämta dem. Med

²⁷⁰ FN, OHCHR, *Ethiopia: Critical moment to strengthen fight against trafficking in the Tigray, Afar, and Amhara*, 2022-10-03, [url](#)

²⁷¹ FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁷² Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁷³ Ibid.

²⁷⁴ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

²⁷⁵ Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁷⁶ Abdi, Rashid, [Twitter], Rashid Abdi@RAbdiAnalyst, 2022-12-20, 07:42, [url](#). Se även EritreaHub, *Analysts on the Tigray War – Rashid Abdi*, 2022-02-27, [url](#)

familj i huvudstaden sades personen kunna arbeta där exempelvis som assistent, serveringspersonal eller liknande. Lägerinvånarna fick tre mål mat om dagen av regeringen. Visst stöd avseende mat och hygien kom även från NGO-håll. Läger hade upprättats för både män, kvinnor och barn. Män hölls separerade från kvinnor och barn. Den internationella organisationen uppgav att det mestadels, men inte uteslutande, var tigreaner som vistades i lägren. Det sågs som tänkbart att tigreanerna framöver kunde komma att flyttas till regeringskontrollerade delar av Tigray.²⁷⁷

Orsaker till varierande myndighetsrespons

Flera samtalspartner i Addis Abeba uttryckte sig i skiftet oktober – november 2022 om möjliga orsaker till variationen i myndighetsrespons mot tigreaner under krisen. Samtliga av dessa pekade på det militära skeendets inverkan på tigreanernas situation. En ambassad sade att situationen för tigreaner i Addis Abeba berodde på hur det gick för regeringssidan i stridigheterna – om krigslyckan går illa skulle repressionen kunna öka på nytt. Som tillägg uppgav beskickningen att legalt skydd kanske kunde finnas i lagstiftningen, men om polisen får instruktioner kan den ignoreras.²⁷⁸

Vice ordföranden för partiet Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, som har medlemmar både i Tigray och i Addis Abeba, var inne på samma linje och sade att gripanden och trakasserier av vanliga tigreaner i huvudstaden (inte högprofilerade) ökar när det går illa för regeringssidan i kriget. Vice versa minskar de vid dess offensiver, om den känner sig framgångsrik.²⁷⁹

På liknande sätt uppgav en annan ambassad att fler tigreaner arresterades när Tigraystyrkorna avancerade söderut mot Addis Abeba och att myndigheterna då i förebyggande syfte frihetsberövade såväl vanliga som politiskt engagerade tigreaner. Ambassaden menade att det fanns risk för att gripandena skulle kunna öka i omfattning igen.²⁸⁰

En tredje beskickning upplevde att utsattheten för tigreanerna i Addis Abeba hade ökat ju spändare frontkriget varit.²⁸¹

²⁷⁷ Internationell organisation i Addis Abeba (E), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

²⁷⁸ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

²⁷⁹ Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁸⁰ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F), möte i Addis Abeba, 2022-11-02

²⁸¹ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

Tigreaners reaktion till myndighetsrespons och identifiering

Ett flertal samtalspartner uppgav i slutet av oktober 2022 att tigreaner höll låg profil.²⁸² Ett par källor uppfattade också att det fanns en rädsla inom folkgruppen.²⁸³ En av dem signalerade att det fanns en stark rädsla för polisen bland tigreanerna i Addis Abeba.²⁸⁴

De olika samtalspartnerna nämnde även olika strategier som tigreaner använder sig av för att hantera den rådande situationen. En FN-organisation uppgav att tigreaner fortsatt är försiktiga i huvudstaden: man går hem tidigt, är inte ute på natten med mera.²⁸⁵ En västerländsk ambassad sade att tigreanerna kanske lät bli att gå ut i mörkret och att tala tigrinja utomhus.²⁸⁶

En källa hade hört anekdotiska uppgifter om att tigreaner sålde sin kommersiella verksamhet och att många verkade välja att göra så på grund av rädsla.²⁸⁷

Utöver språk som tecken på etnicitet talade flera samtalspartner om betydelsen av identitetshandlingar vid kontroll av etnisk tillhörighet.²⁸⁸ Vissa kort uppgavs fortfarande rymma uppgift om etnicitet.²⁸⁹ Därtill kan ibland personnamn ses som en indikation på bärarens etniska tillhörighet. Uppgift om att handlingen utfärdats i Tigray sades också ha föranlett gripanden och närmre undersökning.²⁹⁰ Även eritreaner och amharer sades ha gripits misstänkta för att vara tigreaner, men därefter frigivits efter kontroll.²⁹¹ I Addis Abeba kan polisen vid granskning av identitetskortet, ”Addis Ababa City Resident ID Card”, kontakta utfärdande distrikt (vilket framgår av kortet) för närmre personkontroll. Hos distriktet registreras exempelvis födelseort och faderns namn. Uppgift om etnicitet kan, men behöver inte, finnas registrerat hos den lokala myndigheten.²⁹²

²⁸² FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26; Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31; Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F), möte i Addis Abeba, 2022-11-02

²⁸³ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), möte i Addis Abeba, 2022-10-26; FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁸⁴ Försvarsattaché vid Sveriges ambassad i Addis Abeba, möte i Addis Abeba, 2022-11-01

²⁸⁵ FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁸⁶ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁸⁷ Ibid.

²⁸⁸ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31; Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁸⁹ Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁹⁰ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31; Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁹¹ Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁹² Etiopien, Vital Events Registration Agency, Sheger, möte i Addis Abeba, 2022-11-02

På grund av identifiering av etnisk tillhörighet via identitetshandling uppgavs somliga tigreaner köpa falska identitetskort på svarta marknaden.²⁹³ En tigreansk samtalspartner sade att man i Addis Abeba på så sätt kunde köpa identitetskort med uppgift om Addis Abeba som utfärdandeort.²⁹⁴ En annan källa sade att det gick att köpa falska identitetskort från Amhara och Oromia: genom att betala pengar under bordet hos den lokala myndigheten kan man få ut kort med justerade uppgifter gällande namn, föräldrar och födelseort i Amhara eller Oromia.²⁹⁵

Flera av Migrationsanalys samtalspartner i Addis Abeba signalerade att grannar i allmänhet känner till vilka närboende som är tigreaner.²⁹⁶ Det kan bland annat bero på att man hör dem tala tigrinja.²⁹⁷ Det framgick även att grannar angivit sina tigreanska närboende till myndigheterna i samband med Tigraykonflikten.²⁹⁸ En västerländsk ambassad informerade i början av november 2022 att en form av kvarterspatruller organiserades tidigare under krisen. Syftet var att upprätthålla säkerheten i grannskapet. De bar gula västar och påkar och uppgavs göra etniskt betingade eftersökningar. Ambassaden trodde att patrullerna inte längre var verksamma.²⁹⁹

Flera samtalspartner gav även exempel på hur personer gömt eller på annat sätt skyddat sina tigreanska grannar från att gripas under krisen.³⁰⁰

En tigreansk källa menade att krigets utbrott lett till att tigreanerna som grupp blivit något mer enade och att deras levnadssätt ändrats helt. Samtalspartnern sade att man som tigrean behövde tänka över alla sina relationer och bedöma om det är frågan om en allierad eller ett potentiellt hot. Källan sade att även allmänheten kan ge upphov till säkerhetsproblematik för tigreanerna: samhället/grannskapet som sådant utövar mycket kontroll och som tigrean kan man begränsa risken för konfrontation med allmänheten genom att uppge att man är eritrean. Eritreas största folkgrupp talar i likhet med tigreaner tigrinja (se [avsnitt 3.2.2](#)). Källan menade att man då behandlades lite bättre. Därtill kunde utsattheten vara mindre om man talade amharinja utan brytning. Det kunde underlätta om man var född och uppvuxen i huvudstaden. Den

²⁹³ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31; Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁹⁴ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31;

²⁹⁵ Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

²⁹⁶ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F1), möte i Addis Abeba, 2022-11-02; Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31; Oberoende forskare vid Addis Abeba universitet, möte i Addis Abeba, 2022-10-27; Student vid Addis Abeba universitet, möte i Addis Abeba, 2022-10-27

²⁹⁷ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

²⁹⁸ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F1), möte i Addis Abeba, 2022-11-02; student vid Addis Abeba universitet, möte i Addis Abeba, 2022-10-27

²⁹⁹ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F1), möte i Addis Abeba, 2022-11-02

³⁰⁰ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31, Student vid Addis Abeba universitet möte i Addis Abeba, 2022-10-27

tigreanska samtalspartnern sade även att social klasstillhörighet kunde vara av betydelse i sammanhanget då man med ekonomiska resurser kunde bli exponerad för utpressning.³⁰¹

Från att ha varit mer socialt aktiv brukade den tigreanske samtalspartnern numera välja att stanna hemma, vara på arbetet och spendera tid med vänner, nära familj och människor i samma situation. Under undantagstillståndet i november 2021 talade man enligt källan överhuvudtaget inte tigrinja. Källan hade nu i större utsträckning börjat använda språket i vardagslivet, även offentligt. Språkvalet påverkades dock av plats och situation. Exempelvis skulle källan inte tala tigrinja i en vägspar.³⁰²

Tigreaners möjligheter till utresa från Addis Abebas internationella flygplats

Två av Migrationsanalys samtalspartner i Addis Abeba signalerade i skiftet oktober/november 2022 att tigreaner inte längre hindras från att resa ut ur Etiopien via Addis Abebas internationella flygplats Bole. En ambassad uppgav, med stöd av observationer av flygningar till det egna landet, att tigreaner inte släpptes igenom under 2020. Man var av uppfattningen att samma sak gällde under 2021 även om man inte hade bevis för detta. I början av november 2022 uppgavs tigreaner få resa ut ur landet via flygplatsen.³⁰³

Kontrollen utanför flygplatsen Bole sades öka och minska hela tiden. När oroligheterna i norra Etiopien intensifierades hösten 2022 noterades större polisnärvaro samt mer avspärningar och identitetskontroller.³⁰⁴

En tigreansk källa uppgav att äldre släktingar med födelseort i Tigray tidigare inte kunnat lämna landet. Blev man på något sätt identifierad som tigrean kunde man inte resa ut. I slutet av oktober 2022 trodde hen dock att de flesta av dem tillåts resa ut. De första i familjen som fick lämna landet gjorde det i maj 2022. Därefter uppgavs det ha blivit betydligt bättre.³⁰⁵

Tigreaners ekonomiska situation

Flera källor tog upp den svåra ekonomiska situationen för många tigreaner utanför Tigray. Tusentals uppges ha avskedats från sina statliga tjänster (se [avsnitt 5.3](#)), företag sägs ha stängts ned i tusental och självförsörjningsmöjligheter reducerats. Det signaleras att även välutbildade har stora svårigheter att försörja sina familjer på grund av uteblivna löner.³⁰⁶ En FN-

³⁰¹ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

³⁰² Ibid.

³⁰³ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F), möte i Addis Abeba, 2022-11-02

³⁰⁴ Ibid.

³⁰⁵ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

³⁰⁶ Ethiopia Insight, *Because of the war, many Tigrayans no longer identify with Ethiopia*, 2023-01-16, [url](#); Abdi, Rashid [Twitter], Rashid Abdi@RAbdiAnalyst, 2022-12-20, 07:42

organisation i Addis Abeba uppgav att personer som hamnat i den informella sektorn levde under ytterst svåra omständigheter.³⁰⁷ En annan källa uppgav att inflationsnivån var ytterst hög och att levnadskostnaderna i landet gått upp. Förhållandena bedömdes vara mycket svåra överlag för personer som saknar ett socialt nätverk.³⁰⁸ En tigreansk samtalspartner sade att många tigreaner förlorat sina arbeten, men var av uppfattningen att tigreaner utanför Tigray tänkte att man ändå överlever och har det betydligt mindre svårt än släktingarna i Tigray.³⁰⁹

5.4 Förhållanden för frihetsberövade tigreaner

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

En internationell NGO uppgav till danska Udlændingestyrelsen i januari 2022 att observatörers tillträde till formella och informella interneringsanläggningar är mycket begränsat. Vissa aktörer uppgavs dock ha tillträde.³¹⁰ Efter att regeringen hade påbörjat massarresteringar av tigreaner under undantagstillståndet nekades *Internationella Rödakorskommittén (ICRC)* tillträde till interneringsanläggningar. Enligt USA:s utrikesdepartement tillät regionala myndigheter regeringsrepresentanter och enskilda organisationer att träffa fångar utan tredje parts närvaro. Människorättskommissionen EHRC rapporteras bevaka federala och regionala anläggningar och intervjua fängelseanställda och fångar.³¹¹ EHRC har dock uttryckt oro över svårigheterna att insamla information om behandlingen av de frihetsberövade.³¹²

En källa i Addis Abeba uppgav att vissa enskilda organisationer och diplomater sades ha tillträde till den kategorin av frihetsberövade som regeringen benämner *internflyktingar* och som främst placerats i Afar och norra Amhara (se [avsnitt 5.2](#)). Tillträdet till frihetsberövade tigreaner med en mer specifik säkerhetsprofil beskrevs som dåligt.³¹³

Levnadsförhållanden för de frihetsberövade

EHRC uppgav i sin rapportering den 18 november 2021 att man var bestörta över förhållandena för de som gripits och frihetsberövats under undantagstillståndet. Människorättskommissionen hade riktat sin bevakning och sina besök på städerna Addis Abeba och Dire Dawa och hade observerat

³⁰⁷ FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

³⁰⁸ Internationell organisation (A2), möte, 2022-10-26

³⁰⁹ Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

³¹⁰ Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, s. 46

³¹¹ USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2021 - Ethiopia*, 2022-04-12, s. 5

³¹² BBC News, *Ethiopia's Tigray conflict: Mass arrests and ethnic profiling haunt Addis Ababa*, 2021-11-21, [url](#)

³¹³ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

intagna som var upp till 80 år gamla, ammande mödrar samt individer som enligt uppgift led av mentala hälsoproblem eller behövde kontinuerlig medicinsk uppföljning.³¹⁴ EHRC uppgav vidare att vissa av de anläggningar som de inspekterat var överbelagda och saknade adekvat ventilation, ljus och tillräckligt antal sanitära inrättningar. I Kirkos hölls t.ex. 241 individer på en yta om 20 x 10 meter med tillgång till endast en toalett. Bland de intagna fanns äldre och personer med mentala hälsoproblem. Flertalet av de besökta anläggningarna hade vid kommissionens besök inte etablerat sjukvårdsfaciliteter. Vissa av de frihetsberövade noterades vara synligt lidande. Ingen av de besökta inrättningarna hade iakttagit förebyggande åtgärder för COVID-19. I vissa förorter uppgavs äldre personer och individer i behov av vård ha frigivits.³¹⁵

Reuters rapporterade i juni 2022 om förhållandena för tigreaner i ett fängelse i staden Mizan Teferi. Enligt uppgift rymde cellerna fler än 20 personer per 4 m², medan minimistandard enligt *Europeiska kommittén för förebyggande av tortyr, omänsklig eller annan förnedrande behandling eller bestraffning* (CPT), uppgavs vara fyra m² per person i flerpersonsceller.³¹⁶

World Peace Foundation under forskaren Alex de Waals³¹⁷ ledning uppgav i december 2021 att tigreanska civila hölls fängslade i överbefolkade, ohälsosamma och provisoriska förvarsanläggningar med uppskattningsvis 300 till 3000 intagna. Enligt flertalet av organisationens källor rörde det sig om tomma affärer, fabriksbyggnader, skolor och lokala polisstationer.³¹⁸ USA:s utrikesdepartement och Reuters bekräftade förekomsten av liknande provisoriska lokaler för frihetsberövande. Reuters nämnde även fängelser.³¹⁹

Enligt *World Peace Foundation* kan frihetsberövade primärt få mat endast när deras familjer kan leverera till dem.³²⁰

I ett gemensamt uttalande den 6 december 2021 uppgav USA, Australien, Kanada, Danmark, Nederländerna och Storbritannien att arresterade tigreaner enligt uppgift hölls frihetsberövade under inhumana förhållanden.³²¹ I sin människorättsrapport för 2021 uppgav USA:s utrikesdepartement att

³¹⁴ EHRC, *Press Release, Addis Ababa: The Arrest and Condition of Persons Detained in Connection With the State of Emergency Requires Urgent Attention*, 2021-11-18

³¹⁵ Ibid.

³¹⁶ Reuters, *Reuters investigates: Deadly Detention*, 2022-06-17

³¹⁷ Professor vid Tufts University i Massachusetts, USA

³¹⁸ *World Peace Foundation, Atrocity Alert: Tigrayan Civilians and Oromo detainees in areas under Ethiopian government control*, 2021-12-01

³¹⁹ USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2021 - Ethiopia*, 2022-04-12, s. 6; Reuters, *Ethiopia's parliament lifts state of emergency early*, 2022-02-15

³²⁰ *World Peace Foundation, Atrocity Alert: Tigrayan Civilians and Oromo detainees in areas under Ethiopian government control*, 2021-12-01

³²¹ USA, US Department of State, *Joint Statement on Detentions in Ethiopia*, 2021-12-06

[url](#)

förhållandena i de provisoriska förvarsanläggningarna enligt uppgift var livshotande.³²²

En västerländsk beskickning i Addis Abeba uppgav att förhållanden för frihetsberövade tigreaner troligen var mycket svåra. Intagna uppgavs bli nekade vård och deras familjer tillträde. Det fanns uppgifter om intagna som avlidit på grund av avsaknad av medicin, även högprofilerade fångar ska ha dött.³²³ Bland de tigreaner som vid årsskiftet 2021-2022 förts från staden Abala till lägret i Semera uppges minst 70 personer, däribland fem barn, ha avlidit på grund av brist på mat och medicin.³²⁴

Reuters rapportering den 17 juni 2022 om frihetsberövade tigreaner indikerade att åtminstone 17 hade avlidit. Artikeln signalerade förekomst av sjukdomar såsom hjärnhinneinflammation och malaria och brist på medicin.³²⁵ Samma månad uppgav även en forskare i möte med Migrationsanalys att vissa av tigreanerna avlidit och att somliga kan ha blivit dödade.³²⁶

Baserat på information från tigreaner som enligt egen uppgift blivit utsatta rapporterade Al-Jazeera i februari 2022 att etiopisk säkerhetspersonal systematiskt utsatt frihetsberövade tigreaner för utpressning, däribland minderåriga och äldre. Vaktpersonal, åklagare och andra uppgavs ha krävt omfattande summor pengar för frigivning och i vissa fall för användning av toalett och dusch. Enligt frihetsberövade ska betalning även i många fall ha krävts för medicinering. Sjukliga äldre personer uppgavs också ha förvägrats vård.³²⁷ Forskaren Alex de Waal har rapporterat att tigreaner pressats till att betala mutor för att använda telefon, få medicin eller, om de haft råd, köpa sig fria.³²⁸

I HRW:s rapport från januari 2022 om tigreaner som fängslats efter deportering från Saudiarabien angavs att de som internerats i Addis Abebas anläggningar generellt hade större rörelsefrihet än de som förts till andra, regionala anläggningar: i Megenagna uppgav deporterade att de kunde lämna anläggningen, men valde att låta bli i rädsla av att bli arresterade på gatan. Deporterade i Shiro Meda sade att de behövde tillstånd från den federala polisen för att lämna och i Wosen, en inrättning för kvinnor, ska det ha behövts en närstående sponsor. I anläggningarna i Shone (Southern Nations, Nationalities, and Peoples' Region) och Semera (Afar) sades förhållandena vara betydligt svårare. Deporterade i Semera uppgav att man endast tilläts lämna

³²² USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2021 - Ethiopia*, 2022-04-12, s. 6

³²³ Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

³²⁴ DW, *Ethiopia - the Tale of a Border Town Ravaged By the Tigray Conflict*, 2022-06-14

³²⁵ Reuters, *Reuters investigates: Deadly Detention*, 2022-06-17

³²⁶ Forskare A, digitalt möte, juni 2022

³²⁷ Al-Jazeera, *Ethiopian officials accused of extorting Tigrayan detainees*, 2022-02-10

³²⁸ Alex de Waal, *Ethiopia needs more than peace talks*, 2022-01-19, [url](#)

sina rum i 30 minuter under morgonen och sen eftermiddag för att dricka vatten och gå på toaletten.³²⁹

En talesperson för Etiopiens justitieministerium sade sig känna till rapporter om illabehandling av frihetsberövade, och gripanden av minderåriga, men menade att inskränkningar av medborgerliga rättigheter var att förvänta vid ett undantagstillstånd. Undantagstillståndets mål uppgavs vara att begränsa ett fåtals rättigheter för att skydda nationens intresse.³³⁰

Tortyr och annan fysisk misshandel av frihetsberövade

Vad beträffar allmän förekomst om tortyr i Etiopien rapporterade USA:s utrikesdepartement 2022 att Etiopiens författning förbjuder dylika övergrepp, men att det ändå fanns rapportering om säkerhetspersonal som torterat och på andra sätt misshandlat frihetsberövade. Profil på de utsatta nämndes inte i sammanhanget. Enligt samma källa rapporterade *World Organization Against Torture* och dess partnerorganisation *Association for Human Rights in Ethiopia* att Etiopiens regering återinfört tortyr i sina säkerhetsoperationer kopplade till konflikten i landets norra delar. Regeringen uppgavs inte lyckas hålla soldater anklagade för tortyr ansvariga.³³¹

En representant för en västerländsk ambassad i Addis Abeba kände inte till om frihetsberövade tigreaner utsatts för fysiskt våld, men uppgav att förhållanden för fångar generellt i Etiopien var mycket dåliga och att det förekom tortyr. Uppfattningen var att det därmed säkert även förekom att tigreanska fångar utsattes.³³²

Kanadensiska *The Globe and Mail* uppgav den 8 november 2021 att berättelser från internerade och deras familjer bekräftade ett mönster av tortyr och trakasserier i interneringslägren. Intagna vittnade även för tidningen om skottlossning om natten i ett av lägren, vilket man befarade kunde röra sig om avrättningar.³³³

EHRC skrev i november 2021, efter besök i inrättningar där tigreaner internerats, att frihetsberövade man talat med uppgivit att de varken under gripandet eller under förvar utsatts för fysisk misshandel eller tortyr.³³⁴

³²⁹ HRW, *Ethiopia: Returned Tigrayans Detained, Abused*, 2022-01-05

³³⁰ Al-Jazeera, *Ethiopian officials accused of extorting Tigrayan detainees*, 2022-02-10

³³¹ USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2021 - Ethiopia*, 2022-04-12, s. 5

³³² Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21

³³³ The Globe and Mail, *'They just vanished': Tigrayans disappear for months in secret Ethiopian detention camps*, 2021-11-08

³³⁴ EHRC, *Press Release, Addis Ababa: The Arrest and Condition of Persons Detained in Connection With the State of Emergency Requires Urgent Attention*, 2021-11-18

Tigreaner som frihetsberövats efter deportation från Saudiarabien har berättat för HRW om polis som misshandlat intagna med trä- eller gummikäppar och refererat till dem som *junta*, ett begrepp regeringen använder för TPLF.³³⁵ Även Al-Jazeera och Reuters har rapporterat om frihetsberövade tigreaner som uppgivit att de blivit slagna av vakter.³³⁶

FN/OHCHR uttryckte i november 2021 oro över rapportering om illabehandling i förvarsanläggningar.³³⁷

I slutet av 2022 framkom, bland annat i internationell media, uppgifter om att tigreanska soldater avrättats utomrättsligt i fångenskap (se även [avsnitt 5.2](#)). I ett undersökande reportage rapporterade Washington Post att soldaterna avrättats på åtminstone åtta platser utanför Tigray. I den dödligaste incidenten den 21 november 2021, i den sydliga delstaten SNNPR, sades 83 tigreanska soldater ha dödats av lägervakter och lokalbefolkning. De flesta dödanden rapporterades ha skett i samband med Tigraystyrkornas offensiv mot Addis Abeba i november 2021 (se [avsnitt 5.2](#)).³³⁸

6. Sammanfattande slutsatser

Avsnitt uppdaterat 2023-02-28

Gränsdragning gällande etnisk tillhörighet kan kompliceras av faktorer såsom blandad härstamning (föräldrar från olika etniska grupper) och geografisk härkomst (t. ex. gränsområden). Tillgänglig landinformation tyder på att det i Etiopien åtminstone förekommit att individer med blandad härstamning, eller deras föräldrar, haft en valmöjlighet när det gäller fastställande av etnisk tillhörighet – det vill säga att man kunnat välja mellan moderns eller faderns etnicitet vid registrering hos myndigheterna.

Vikten av etnisk identitet ser ut att ha ökat i Etiopien under de senaste decennierna. Det kan då särskilt noteras att aspekten gavs betydelse i den nya författningen (ikraftträd 1995) när administrativ indelning med etniskt baserade delstater introducerades. Etnicitetens ökade utrymme ser vidare ut att ha bidragit till en markant ökning av därtill relaterade våldsamheter under

³³⁵ HRW, *Ethiopia: Returned Tigrayans Detained, Abused*, 2022-01-05,

³³⁶ Al-Jazeera, *Ethiopian officials accused of extorting Tigrayan detainees*, 2022-02-10; Reuters, *Reuters investigates: Deadly Detention*, 2022-06-17

³³⁷ UNHCR, *UNHCR Position on returns to Ethiopia*, mars 2022, par. 7

³³⁸ Washington Post, *Ethiopian guards massacred scores of Tigrayan prisoners, witnesses say*, 2022-12-04

senare år. I många fall har det varit frågan om mark- och gränstvister. Den ökade etniska spänningen i samhället sammanfaller med de senaste årens ökade politiska repression och inskränkta medieutrymme. Det har berört etiopier överlag, men genom kriget i Tigray har tigreaner drabbats särskilt hårt.

Informationsläget i Etiopien är mycket svårt. Särskilt informationen om skeenden kopplade till Tigraykriget är begränsad och även svårbedömd på grund av politisk polarisering med partsinlagor, desinformation och svårverifierbarhet. Myndigheternas respons och riktade åtgärder mot den tigreanska folkgruppen är ett av dessa skeenden.

Delstaten Tigrays och tigreanernas dominerande parti TPLF har lett Tigraystyrkornas väpnade strid mot regeringen och dess allierade, vilket delvis av säkerhetsskäl fört regeringens blickar mot den tigreanska folkgruppen. Association mellan tigreaner i allmänhet och TPLF, inklusive partiets ledande position i landets tidigare repressiva styre, förefaller också ha bidragit till folkgruppens utsatthet. Samtidigt, i en miljö där etnicitet och etniska motsättningar överlag fått allt större utrymme under senare år, kan regeringens ansats mot folkgruppen även betraktas som etniskt driven.

Statens säkerhet, regeringens fortlevnad, politisk förankring (TPLF) och etnicitet är alla aspekter som aktualiserats i behandlingen av tigreaner. För att få en så rättvisande bild som möjligt av tigreaners situation och utsatthet är det angeläget att väl beakta kontexten av det inbördeskrig som pågått fram till fredsuppgörelsen i Pretoria i november 2022.

Tigreaner runt om i landet rapporteras på olika sätt och till olika grad ha ansatts av regeringen och dess allierade (dvs. Eritreas armé och etiopiska regionala trupper och miliser, inte minst från Amhara och Afar). Uppgifter om regeringssidans svåraste övergrepp mot tigreaner, såsom massakrer, systematiserat sexuellt våld och blockaden av humanitärt bistånd och andra förnödenheter, har främst härrört från Tigray, även om konfliktområden utanför Tigray också förekommit i rapporteringen.

Utanför Tigray har rapporteringen om statens åtgärder mot tigreaner främst uppmärksammat gripanden och frihetsberövanden, i stor utsträckning med etniska förtecken, samt andra diskriminerande åtgärder som sorterar in under vad som ibland benämns etnisk profilering (olika former av ekonomiska åtgärder, reschinder med mera). Även behandling av frihetsberövade har belysts. Statens respons rapporteras ha pågått i ett medieklimat färgat av hets mot den tigreanska folkgruppen och haft inslag av godtycklighet.

Av allt att döma har myndigheternas åtgärder mot tigreanerna varierat i omfattning under krigets gång. Några vågor av mer omfattande ingripanden kan

urskiljas: sommaren 2021, och perioden av undantagstillstånd från början av november 2021 till mitten av februari 2022 samt en period under tidig höst 2022. De två förstnämnda vågorna sammanföll med att Tigraystyrkorna pressade tillbaka regeringssidan. Vid 2021 års slut framträdde Tigraystyrkorna dessutom som ett hot mot regeringens fortsatta styre när de närmade sig Addis Abeba. Förhållandet indikerar att statens respons mot tigreaner kan hårdna, och dess tolerans minska, när regeringen känner sig trängd.

Samtidigt skulle rapporteringen om massakrer och annat riktat våld mot civila i Tigray under krigets tidiga skede kunna utläsas som att det även förekommit att statsmakten eskalerat våldsnivån mot civila tigreaner när de egna styrkorna fört offensiv. Även uppgifter om ökande gripanden utanför Tigray efter att armén inlett framryckning under tidig höst 2022 pekar i den riktningen.

Det framstår som tydligt att myndigheternas respons mot tigreaner varit kopplad till den militära utvecklingen.

Migrationsanalys intryck är att gripanden och frihetsberövanden av tigreaner utanför Tigray har minskat sedan 2022 års början. Ökningen som noterades efter att stridigheterna i Tigray återupptogs i slutet av augusti 2022 kan ses som en del av det mönster av fluktuationer enligt vilket tigreaner behandlats i relation till Tigraykonflikten.

Även om gripanden sannolikt förekommer kontinuerligt förefaller det inte vara frågan om massarresteringar annat än i de fall då Tigraykonflikten påkallat etiopiska regeringens ökade intresse för tigreanerna som säkerhetsrisk. Storskaliga gripanden grundade enbart på indikation om tigreansk etnisk tillhörighet har Migrationsanalys inte information om efter hösten 2022.

Ett stort antal tigreaner, troligen i tusental, ser ut att ha frigivits under 2022. Landinformationen signalerar att det fortfarande finns ett antal frihetsberövade, hur många det rör sig om är dock oklart.

Bristen på insyn i de anläggningar där tigreaner placerats är betydande. Det finns indikationer på varierande förhållanden beroende på var man placerats, så även vad gäller graden av frihetsinskränkning. Samtidigt gör generella uttalanden om förhållandenas inhumana och livshotande karaktär från USA och ett flertal västländer – i kombination med rapportering om dödsfall, brist på medicin och överbeläggning – att läget i stort framstår som ytterst svårt.

Utbredningen och graden av fysiskt våld gentemot frihetsberövade tigreaner framträder som mer oklart. Migrationsanalys finner det dock troligt att misshandel förekommit och tänkbart att frihetsberövade utsatts för tortyr. Uppgifter som framkom i internationell rapportering under slutet av 2022 gav

allt starkare indikationer på att även utomrättsliga avrättningar av fångslade tigreanska soldater har utförts.

Trots en till synes reducerad utsatthet för frihetsberövanden för närvarande, framstår tigreanernas position utanför Tigray som fortsatt utsatt. Migrationsanalys noterar uppgifter om en fortsatt rädsla inom folkgruppen och att många tigreaner troligen håller låg profil efter den av allt att döma kollektivt uppskakande erfarenheten av massarresteringar med etniska förtecken. Därtill noteras uppgifter om allmän marginalisering och förekomst av diskriminerande statliga åtgärder, bland annat av ekonomisk karaktär.

Huruvida fredsöverenskommelsen mellan TPLF och regeringen står sig, och i vilken mån den federala regeringen känner sig trängd, är faktorer som kan komma att påverka hur tigreaner behandlas framöver.

Källförteckning

Elektroniska källor

Abdi, Rashid, [Twitter], Rashid Abdi@RAbdiAnalyst, 2022-12-20, 07:42, <https://twitter.com/rabdianalyst/status/1605091229217263617?s=46&t=W24h8sIzNbe3BOlaYCcg3A> (hämtad 2023-01-11)

ACAPS, *Ethiopia. The Pre-crisis situation in Tigray*, 2021-02-22, <https://reliefweb.int/report/ethiopia/ethiopia-pre-crisis-situation-tigray-secondary-data-review-22-february-2021> (hämtad 2022-05-24)

Addis Standard, *News: SoE operation command orders landlords to register their tenants' identities at police stations within a week*, 2021-11-11, <https://addisstandard.com/news-soe-operation-command-orders-landlords-to-register-their-tenants-identities-at-the-police-stations-within-a-week/amp/> (hämtad 2022-07-06)

Addis Standard, *Analysis: Massacre in plain sight; behind silent killings in Oromo special zone, Amhara region*, 2022-02-15, <https://addisstandard.com/analysis-massacre-in-plain-sight-behind-silent-killings-in-oromo-special-zone-amhara-region/> (hämtad 2022-06-16)

Addis Standard, *News: EHRC reports human rights violations, abuses by all parties to the conflict in Afar, Amhara regions*, 2022-03-11, <https://addisstandard.com/news-ehrc-reports-human-rights-violations-abuses-by-all-parties-to-the-conflict-in-afar-amhara-regions/> (hämtad 2022-06-08)

Addis Standard, *News Alert: Federal, Tigray senior military commanders meet in Nairobi; expected to adopt ToR for AU monitoring, verification and compliance mechanism*, 2022-12-21, <https://addisstandard.com/news-alert-federal-tigray-senior-military-commanders-meet-in-nairobi-expected-to-adopt-tor-for-au-monitoring-verification-and-compliance-mechanism/> (hämtad 2022-12-21)

AFP, *Far from Ethiopia war front, mass arrests ensnare fearful Tigrayans*, 2021-10-29, <https://www.bangkokpost.com/world/2206283/far-from-ethiopia-war-front-mass-arrests-ensnare-fearful-tigrayans> (hämtad 2022-07-06)

AFP, *Regional force leaves Tigray city as France, Germany call for 'justice'*, 2023-01-12, <https://uk.news.yahoo.com/european-ministers-ethiopia-hail-peace-161035431.html> (hämtad 2023-01-26)

African Arguments, *Tigrayans in Ethiopia fear becoming “the next Rwanda”*, 2021-07-12, <https://africanarguments.org/2021/07/tigrayans-in-ethiopia-fear-becoming-the-next-rwanda/> (hämtad 2022-07-06)

African Arguments, *Ethiopia's Complicated Barriers to Peace*, 2022-06-07, <https://allafrica.com/stories/202206080009.html> (hämtad 2022-06-08)

African Arguments, *Who can trust the Ethiopia peace deal?* 2022-11-08, <https://martinplaut.com/2022/11/08/who-can-trust-the-ethiopia-peace-deal/> (hämtad 2022-12-13)

Amnesty International, *Ethiopia: Summary killings, rape and looting by Tigrayan forces in Amhara*, februari 2022, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2068100/AFR2552182022ENGLISH.pdf> (hämtad 2022-06-15)

Anderson, Mark [Twitter], Mark Anderson@markc_anderson, 2023-01-22, 15:55, https://twitter.com/markc_anderson/status/1617174225839685633?s=46&t=SUntewdv4tLoFO5kDTIjDw (hämtad 2023-01-22)

Annys, S., Van den Bempt, T., Negash, E., De Sloover, L., Ghekiere, R., Haegeman, K., Temmerman, D. & Nyssen, J., 2021, *Tigray: atlas of the humanitarian situation. Version 2.2*. Ghent (Belgium): Ghent University, Department of Geography, <https://doi.org/10.5281/zenodo.5804284> (hämtad 2022-06-20)

AP, *Ethiopia seeks to restrict media reporting on yearlong war*, 2021-11-26, <https://apnews.com/article/africa-media-freedom-of-speech-kenya-ethiopia-41dbead1950a25950e8f31876dd62104> (hämtad 2022-06-17)

AP, *Eritrean forces still killing Tigray civilians, report says*, 2022-12-02, <https://apnews.com/article/africa-united-nations-kenya-ethiopia-eritrea-6de53375bf76fb0353505c4cc27521a9> (hämtad 2022-12-13)

Al-Jazeera, *Ethiopian officials accused of extorting Tigrayan detainees*, 2022-02-10, <https://www.aljazeera.com/news/2022/2/10/ethiopian-officials-accused-of-extorting-tigrayan-detainees> (2022-07-04)

Al-Jazeera, *‘Ethnic cleansing’: Ethiopian allies accused of Abala massacre*, 2022-02-22, <https://www.aljazeera.com/features/2022/2/25/calculated-ethnic-cleansing-ethiopian-allies-accused-of-killin> (hämtad 2022-06-02)

AP, *Tigrayans in UN peacekeeping force fear return to Ethiopia*, 2022-02-23, https://apnews.com/article/middle-east-africa-sudan-united-nations-kenya-bb02fc6905dd88dc7b85455818fb23a2?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter (hämtad 2022-06-16)

Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation (ACCORD), *Ethiopia COI Compilation*, november 2019, https://www.ecoi.net/en/file/local/2021013/ACCORD_Ethiopia_COI_Compilation_November_2019.pdf (hämtad 2022-06-15)

BBC Monitoring, *Ethiopia arrests over 300 'criminals' in capital*, 2022-05-26, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c203hy30> (hämtad 2022-05-26) [betaltjänst]

BBC Monitoring, *Ethiopian PM 'held secret talks' with Tigray rebels – website*, 2022-05-30, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c203i8u5> (hämtad 2022-05-30) [betaltjänst]

BBC Monitoring, *Ethiopian rights body urges release of Tigrayan detainees*, 2022-06-30, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c203ks30> (hämtad 2022-06-30) [betaltjänst]

BBC Monitoring, *Hundreds 'fleeing' rebel-held northern Ethiopia region daily*, 2022-08-14, <https://monitoring.bbc.co.uk/product/c203o948> betaltjänst (hämtad 2022-08-22)

BBC News, *Ethiopia's Tigray conflict: Mass arrests and ethnic profiling haunt Addis Ababa*, 2021-11-21, <https://www.bbc.com/news/world-africa-59347230> (hämtad 2022-06-16)

BBC News, *Tigray largest hospital stops services amid crisis*, 2022-06-01, <https://www.bbc.co.uk/news/topics/cwlw3xz047jt/ethiopia> (hämtad 2022-06-20)

BBC News, *Ethiopia conflict: How is aid flowing to Tigray?* 2023-01-06, <https://www.bbc.com/news/57929853> (hämtad 2023-01-26)

Bell, Kenton (red.), *Open Education Sociology Dictionary*, University of Wollongong, 2013, <https://sociologydictionary.org/patrilineal-descent/> (hämtad 2022-05-20)

Bertelsmanns Stiftung, *BTI 2022 Country Report - Ethiopia*, 2022-02-23, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=46256> (hämtad 2022-08-19)

Borkena, *The political fate of the people of mixed ethnic heritage in Ethiopia*, 2016-11-04, <https://borkena.com/2016/11/04/the-political-fate-of-the-people-of-mixed-ethnic-heritage-in-ethiopia/> (hämtad 2022-05-20)

Coult, Allan D., *Role Allocation, Position Structuring, and Ambilineal Descent*, University of California, i *American Anthropologist*, New Series, vol. 66, nr 1, 1964, Wiley 1964, <https://anthrosource.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1525/aa.1964.66.1.02a00030> (hämtad 2022-05-19)

Danmark, Udlændingestyrelsen, *Notat Etiopien. Sikkerhedssituationen*, februari 2022, https://us.dk/media/10486/etiopien_sikkerhedssituationen_2022_tilg.pdf (hämtad 2022-05-24)

De Waal, Alex, *Ethiopia needs more than peace talks*, 2022-01-19, <https://responsiblestatecraft.org/2022/01/19/ethiopia-needs-more-than-peace-talks/>

DW, *Ethiopia - the Tale of a Border Town Ravaged by the Tigray Conflict*, 2022-06-14, <https://allafrica.com/stories/202206140025.html> (hämtad 2022-06-15)

Encyclopædia Britannica, *Tigre*, senast uppdaterat 2012-09-19, <https://www.britannica.com/topic/Tigre-northwestern-Eritrean-people> (hämtad 2022-05-17)

EritreaHub, *Analysts on the Tigray War – Rashid Abdi*, 2022-02-27, <https://eritreahub.org/analysts-on-the-tigray-war-rashid-abdi> (hämtad 2023-01-11)

Ethiopia Insight, *For lasting peace, TPLF's monopolization of power in Tigray must end*, 2022-03-06, <https://www.ethiopia-insight.com/2022/03/06/for-lasting-peace-tplfs-monopolization-of-power-in-tigray-must-end/> (hämtad 2023-01-19)

Ethiopia Insight, *The Ethiopian civil war that destroyed Tigray's economy*, 2022-03-25, <https://martinplaut.com/2022/04/17/the-ethiopian-civil-war-that-destroyed-tigrays-economy/> (hämtad 2022-05-31)

Ethiopia Insight, *Tigray's once-thriving agriculture sector has been purposely destroyed*, 2022-05-29, <https://www.ethiopia-insight.com/2022/05/29/tigrays-once-thriving-agriculture-sector-has-been-purposely-destroyed/> (hämtad 2022-06-20)

Ethiopia Insight, *Abiy Ahmed's power base is more fragile than ever*, 2022-06-14, <https://www.ethiopia-insight.com/2022/06/14/abiy-ahmeds-power-base-is-more-fragile-than-ever/> (hämtad 2022-06-15)

Ethiopia Insight, *Because of the war, many Tigrayans no longer identify with Ethiopia*, 2023-01-16, <https://www.ethiopia-insight.com/2023/01/16/because-of-the-war-many-tigrayans-no-longer-identify-with-ethiopia/> (hämtad 2023-01-25)

Ethiopian Human Rights Commission (EHRC), *Press Release, Addis Ababa: The Arrest and Condition of Persons Detained in Connection With the State of Emergency Requires Urgent Attention*, 2021-11-18, <https://ehrc.org/addis-ababa-the-arrest-and-condition-of-persons-detained-in-connection-with-the-state-of-emergency-requires-urgent-attention/> (hämtad 2022-06-17)

EU, European Union Agency for Asylum (EUAA), *EASO Country of Origin Information Report. Eritrea Country Focus*, 2015-05-01, <https://www.refworld.org/docid/557a94724.html> (hämtad 2022-05-24)

EU, EUAA, *Ethiopia – Situation in Tigray region – EUAA COI Query Response*, 2022-04-08, https://www.ecoi.net/en/file/local/2071043/2022_03_Q19_EUAA_COI_Query_Response_Ethiopia_Sec_Sit.pdf (hämtad 2022-06-02)

European University Institute, *Mehari Taddele Maru*, 2023, <https://www.eui.eu/people?id=mehari-taddele-maru> (hämtad 2023-01-23)

Foreign Policy, *There Is a Path to Peace in Tigray*, 2022-03-05, <https://martinplaut.com/2022/03/06/a-way-to-end-the-war-in-tigray/> (hämtad 2022-06-07)

Freedom House, *Freedom in the World 2022*, 2022-02-28, <https://www.ecoi.net/en/document/2068729.html> (hämtad 2022-06-13)

FN, United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Ethiopia: Tigray region administrative map (as of 17 Aug 2017)*, 2018-02-13, <https://reliefweb.int/map/ethiopia/ethiopia-tigray-region-administrative-map-17-aug-2017> (hämtad 2022-06-23)

FN, OCHA, *Ethiopia: Administrative map (as of October 2020)*, 2020-10-23, <https://reliefweb.int/map/ethiopia/ethiopia-administrative-map-october-2020> (hämtad 2022-08-29)

FN, OCHA, *Ethiopia - Northern Ethiopia Humanitarian Update Situation Report, 12 May 2022*, 2022-05-07, <https://reliefweb.int/report/ethiopia/ethiopia-northern-ethiopia-humanitarian-update-situation-report-12-may-2022> (hämtad 2022-06-15)

FN, OCHA, *Ethiopia. Situation Report*, 2023-01-05, <https://reliefweb.int/report/ethiopia/ethiopia-situation-report-5-jan-2023> (hämtad 2023-01-26)

FN, OCHA, *Ethiopia. Situation Report*, 2023-01-18, <https://reliefweb.int/report/ethiopia/ethiopia-situation-report-18-jan-2023> (hämtad 2023-01-26)

FN, OCHA, *Ethiopia. Situation Overview*, 2023-01-18, <https://reports.unocha.org/en/country/ethiopia/card/5EhBh4Xf5z/> (hämtad 2023-01-25)

FN, OCHA [Twitter], UN OCHA Ethiopia@OCHA_Ethiopia, 2023-01-03 08:38, https://twitter.com/OCHA_Ethiopia/status/1610178890126827520?s=20&t=z5oUgCH3qiiNVLxNaCKsFA (hämtad 2023-01-25)

FN, OCHA, *Ethiopia - National Access Map (As of 31 January 2023)*, <https://reliefweb.int/map/ethiopia/ethiopia-national-access-map-31-january-2023> (hämtad 2023-03-17)

FN, United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Oral Update on the situation of human rights in the Tigray region of Ethiopia and on progress made in the context of the Joint Investigation*, 2022-03-07, <https://www.ohchr.org/en/statements/2022/03/oral-update-situation-human-rights-tigray-region-ethiopia-and-progress-made?LangID=E&NewsID=28220> (hämtad 2022-06-13)

FN, OHCHR, *Ethiopia: Critical moment to strengthen fight against trafficking in the Tigray, Afar, and Amhara*, 2022-10-03, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2022/10/ethiopia-critical-moment-strengthen-fight-against-trafficking-tigray-afar> (hämtad 2023-01-12)

FN, OHCHR/Ethiopian Human Rights Commission (EHRC), *Report of the EHRC/ OHCHR Joint Investigation into Alleged Violations of International Human Rights, Humanitarian and Refugee Law Committed by all Parties to the Conflict in the Tigray Region of the Federal Democratic Republic of Ethiopia*, 2021-11-03, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2063259/OHCHR-EHRC-Tigray-Report.pdf> (hämtad 2022-07-06)

FN, United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Citizenship and Statelessness in the Horn of Africa*, 2021-12-22,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=46035>
(hämtad 2022-08-23)

FN, UNHCR, *UNHCR Position on returns to Ethiopia*, par. 10, mars 2022,
<https://www.refworld.org/docid/623079204.html> (hämtad 2022-06-14)

FN, UNHCR, *Northern Ethiopia Emergency Situation External Update December 2022*, 2023-01-20,
<https://data.unhcr.org/en/documents/details/98236> (hämtad 2023-01-20)

Ford, Chandra & Harawa, Nina T, *A new conceptualization of ethnicity for social epidemiologic and health equity*, i *Social Science & Medicine*, vol. 71, nr 2, juli 2010,
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0277953610003175?via%3Dihub> (hämtad 2022-06-15)

Ghent University, *Members*, Prof. dr. Jan Nyssen,
<http://geoweb.ugent.be/members/802000198480> (hämtad 2022-06-13)

The Globe and Mail, *'They just vanished': Tigrayans disappear for months in secret Ethiopian detention camps*, 2021-11-08,
<https://www.theglobeandmail.com/world/article-they-just-vanished-tigrayans-disappear-for-months-in-secret-ethiopian/> (hämtad 2022-07-06)

The Guardian, *'Trying to survive': millions in Tigray face hunger as they wait in vain for aid*, 2022-03-23, <https://www.theguardian.com/global-development/2022/mar/23/trying-to-survive-millions-in-tigray-face-hunger-as-they-wait-in-vain-for-aid> (hämtad 2022-06-15)

Human Rights Watch (HRW), *Ethiopia: Returned Tigrayans Detained, Abused*, 2022-01-05, <https://www.hrw.org/news/2022/01/05/ethiopia-returned-tigrayans-detained-abused> (hämtad 2022-06-07)

HRW, *Crimes against Humanity and Ethnic Cleansing in Ethiopia's Western Tigray Zone. Q&A on New Report: "We Will Erase You from This Land"*, 2022-04-06, <https://www.hrw.org/news/2022/04/06/crimes-against-humanity-and-ethnic-cleansing-ethiopias-western-tigray-zone> (hämtad 2022-05-16)

HRW, *EU Should Press Ethiopia for Tangible Rights Progress*, 2022-06-17,
<https://www.hrw.org/news/2022/06/17/eu-should-press-ethiopia-tangible-rights-progress> (hämtad 2022-06-20)

International Crisis Group (ICG), *Preventing Further Conflict and Fragmentation in Ethiopia*, 2019-07-19, https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/19-july-19-preventing-further-conflict_0.pdf (hämtad 2022-05-23)

ICG, *The Dangerous Expansion of Ethiopia's Tigray War*, 2021-07-30, <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/dangerous-expansion-ethiopias-tigray-war> (hämtad 2022-05-30);

ICG, *Building on Ethiopia's Fragile Truce*, 2022-04-15, <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/building-ethiopias-fragile-truce> (hämtad 2022-06-14)

ICG, *At Long Last. Ethiopia Prepares for Peace*, 2022-07-04, <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/long-last-ethiopia-prepares-peace-talks> (hämta 2022-08-25)

ICG, *Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia*, 2022-11-23, <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/turning-pretoria-deal-lasting-peace-ethiopia> (hämtad 2022-12-13)

Kanada, Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), *Ethiopia: Ethnicity among the Oromo, and whether it is determined through the father or the mother*, 1999-06-01, <https://www.refworld.org/docid/3ae6ab6c28.html> (hämtad 2022-05-20)

Kanada, IRB, *Ethiopia: The situation of different ethnic groups in Addis Ababa, including access to housing, employment, education, and healthcare; particularly the Amhara [Amara], Oromo, Tigrayan, Gurage, and Gedeo people, and their treatment by Oromo nationalists and by the Qeerroo [Qerro]; state protection* (2019-September 2021), 2021-10-04, <https://irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=458450&p1s=1> (hämtad 2022-07-04)

Lefort, René [Twitter], @rene_renelefort, 2022-02-15, 19:51, https://twitter.com/rene_renelefort/status/1493659181299249154?s=21&t=AhvOVjHphNbMZVVCi-r6bw (hämtat 2022-06-13)

Marks, Simon [Twitter], Simon Marks@MarksSimon, 2022-11-30, 13:20, https://twitter.com/markssimon/status/1597928635994103809?s=46&t=1gNtc7AqxotGIRY1QA_46g (hämtad 2022-01-26)

Marks, Simon [Twitter], Simon Marks@MarksSimon, 2022-11-30, 13:20, <https://twitter.com/MarksSimon/status/1597928635994103809?s=20&t=pMoUXC3UykXuGOdEDySGPw> (hämtad 2023-01-26)

Migrationsverket, Migrationsanalys, *Landinformation: Etiopien - Situationen för eritreanska asylsökande och flyktingar (version 2.0)*, 2021-10-04, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=45828> (hämtad 2022-05-16)

Migrationsverket, Migrationsanalys, *Landinformation: Etiopien - Försämrat säkerhetsläge i november 2021 (version 1.0)*, 2021-11-15, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=45938> (hämtad 2022-05-17)

Mikell, Gwendolyn (red.), *African Feminism: The Politics of Survival in Sub-Saharan Africa*, University of Pennsylvania Press, 1997, https://books.google.se/books?id=xscyX-6HAbkC&pg=PA185&lpg=PA185&dq=Tigray+ambilineal+kinship&source=bl&ots=IHpbw32OXT&sig=ACfU3U3ObwZr0a3HbYkyc2yMsp0vIGY5MQ&hl=sv&sa=X&ved=2ahUKEwjC8LLG9MX3AhUwS_EDHYCbD58Q6AF6BAgCEAM#v=onepage&q=Tigray%20ambilineal%20kinship&f=false (hämtad 2022-05-19)

Nagel, Joane, *Constructing Ethnicity: Creating and Recreating Ethnic Identity and Culture*, i *Social Problems*, vol. 41, nr 1, 1994-02-01, <https://academic.oup.com/socpro/article-abstract/41/1/152/2925319> (hämtad 2022-06-15)

Nederländerna, Ministry of Foreign Affairs, *Thematic Country of Origin Information Report on Tigray 2021*, 2021-08-01, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=45945> (hämtad 2022-05-16)

The New York Times, *Crackdown Sweeps Ethiopia's Capital as War Draws Near*, 2021-11-04, <https://www.nytimes.com/2021/11/04/world/africa/ethiopia-tigray-crackdown.html?referringSource=articleShare> (hämtad 2022-07-06)

The New Humanitarian, *Exclusive: The Ethiopian border town left in ruins as a ceasefire takes hold*, 2022-06-02, <https://www.thenewhumanitarian.org/news/2022/06/02/Ethiopian-border-town-left-in-ruins-as-ceasefire-takes-hold> (hämtad 2022-06-03)

The New Humanitarian, *As Ethiopia's Tigray peace deal is hailed, a tricky implementation lies ahead*, 2022-11-04,

<https://www.thenewhumanitarian.org/news/2022/11/04/Ethiopia-Tigray-peace-Pretoria-Obasanjo-Africa-Union> (hämtad 2022-12-13)

Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Folkeregistrering og ID-dokumenter*, 2020-01-31,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=43987>
(hämtad 2022-08-22)

Norge, Landinfo, *Respons Etiopia: Etnisk profilering av tigrayer i Addis Abeba*, 2021-03-09,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=45302>
(hämtad 2022-06-15)

Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray*, 2021-09-23,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=45814>
(hämtad 2022-05-16)

Norge, Landinfo, *Temanotat Etiopia: Utvikling siden november 2021*, 2022-04-08, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2022/04/Etiopia-temanotat-Utvikling-siden-november-2021-08042022.pdf> (hämtad 2022-06-16)

Plaut, Martin, *Talks to end the Tigray war – what we know*, 2022-06-11,
<https://martinplaut.com/2022/06/11/talks-to-end-the-tigray-war-what-we-know/>
(hämtad 2022-06-14)

Radio France Internationale (RFI), *Éthiopie: le Premier ministre déclare l'état d'urgence face à l'avancée rebelle*, 2021-11-03,
<https://www.rfi.fr/fr/afrique/20211102-%C3%A9thiopie-le-premier-ministre-d%C3%A9clare-l-%C3%A9tat-d-urgence-face-%C3%A0-l-avanc%C3%A9e-rebelle> (hämtad 2022-07-06)

ResearchGate, *René Lefort*, odaterat,
<https://www.researchgate.net/profile/Rene-Lefort-2> (båda hämtade 2022-06-13)

Reuters, *Ethiopia rounds up high-profile Tigrayans, U.N. staff*, 2021-11-11,
<https://www.reuters.com/world/africa/ethiopian-authorities-detain-more-than-70-un-drivers-un-email-2021-11-10/> (hämtad 2022-07-06)

Reuters, *Ethiopia's parliament lifts state of emergency early*, 2022-02-15,
<https://www.reuters.com/world/africa/ethiopias-parliament-lifts-state-emergency-early-2022-02-15/> (hämtad 2022-06-13)

Reuters, *Eritrean troops shell town in north Ethiopia - U.N.*, 2022-05-31, <https://www.reuters.com/world/africa/eritrean-troops-shell-town-north-ethiopia-un-2022-05-31/> (hämtad 2022-06-14)

Reuters, *Reuters investigates: Deadly Detention*, 2022-06-17, <https://www.reuters.com/investigates/special-report/ethiopia-conflict-prisoners/?fbclid=IwAR0i4aTTJcg8RPYeqydnOSG4LBDRM6tVI1OqKiSWK LXUWQs9yfGW0kau9Bg> (hämtad 2022-07-04)

Reuters, *Fighting erupts along border of Ethiopia's northern Tigray region*, 2022-08-24, <https://www.reuters.com/world/africa/fighting-resumes-along-border-ethiopias-northern-tigray-region-resident-tigray-2022-08-24/> (hämtad 2022-08-24)

Schwimmer, Brian, *Kinship and Social Organization, Ambilineal Kinship Systems*, University of Manitoba, senast uppdaterat i augusti 1998, <https://umanitoba.ca/faculties/arts/anthropology/tutor/descent/cognatic/ambilineal.html> (hämtad 2022-05-19)

Storbritannien, Home Office, *Country Policy and Information Note. Ethiopia: Oromos, the Oromo Liberation Front and the Oromo Liberation Army*, 2022-03-22, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1061342/ETH_CPIN_Oromos_OLF_and_OLA.pdf (hämtad 2022-06-17)

Taddele Maru, Mehari [Twitter], Mehari Taddele Maru@DrMehari, 2022-12-04, <https://twitter.com/drmehari/status/1599394463880658945?s=46&t=dsIKrS3vqPvmaQF-FSmw6g> (hämtad 2023-01-26)

Tronvoll, Kjetil, *The Anatomy of Ethiopia's Civil War*, i *Current History*, University of California Press, 2022-05-01, <https://online.ucpress.edu/currenthistory/article/121/835/163/124577/The-Anatomy-of-Ethiopia-s-Civil-War> (hämtad 2022-06-13)

The University of Chicago Press, *Authors, Donald N. Levine*, <https://press.uchicago.edu/ucp/books/author/L/D/au5172978.html> (hämtad 2022-05-19)

University of Kansas, *People, Joane Nagel*, 2022, <https://esp.ku.edu/people/joane-nagel> (hämtad 2022-06-15)

USA, National Public Radio (NPR), *Ethiopia set a world record for displacements in a single year: 5.1 million in 2021*, https://www.npr.org/sections/goatsandsoda/2022/05/28/1100469734/ethiopia-set-a-world-record-for-displacements-in-a-single-year-5-1-million-in-20?utm_campaign=storyshare&utm_source=twitter.com&utm_medium=social&t=1653979093744 (hämtad 2022-08-19)

USA, US Department of State, *Joint Statement on Detentions in Ethiopia*, 2021-12-06, <https://www.state.gov/joint-statement-on-detentions-in-ethiopia/> (hämtad 2022-06-16)

USA, US Department of State, *Country Report on Human Rights Practices 2021 - Ethiopia*, 2022-04-12, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=46361> (hämtad 2022-07-04)

USA, US Department of State, *Reports of Human Rights Abuses, Atrocities, and Destruction in Amhara and Afar Regions*, 2021-12-12, <https://www.state.gov/reports-of-human-rights-abuses-atrocities-and-destruction-in-amhara-and-afar-regions/> (hämtad 2022-08-23)

USA, United States Institute of Peace, *A Perspective on the Ethiopian-U.S. Relationship After a Year of Conflict*, 2021-11-01, <https://www.state.gov/a-perspective-on-the-ethiopian-u-s-relationship-after-a-year-of-conflict/> (hämtad 2022-07-06)

Utrikespolitiska Institutet (UI), *Landguiden, Etiopien*, odaterad, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/etiopien/> (hämtad 2022-08-19) [betaltjänst]

UI, *Landguiden, Eritrea, Eritrea – Befolkning och språk*, senast uppdaterad 2020-01-26, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/eritrea/befolkning-och-sprak/> (hämtad 2022-05-17) [betaltjänst]

UI, *Landguiden, Etiopien, Modern historia*, senast uppdaterad 2020-01-07, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/etiopien/modern-historia/> (hämtad 2022-05-18) [betaltjänst]

UI, *Landguiden, Etiopien, Etiopien – Befolkning och språk*, uppdaterat 2021-06-17, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/etiopien/befolkning-och-sprak/> (hämtad 2022-05-16) [betaltjänst]

UI, Landguiden, *Etiopien, Demokrati och rättigheter*, 2022-02-16, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/etiopien/demokrati-och-rattigheter/> (hämtad 2022-08-19) [betaltjänst]

UI, Landguiden, *Etiopien – Politiskt system*, 2022-06-17 <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/etiopien/politiskt-system/> (hämtad 2022-08-19) [betaltjänst]

UI, Landguiden, *Etiopien – Aktuell politik*, 2022-07-18, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/etiopien/aktuell-politik/> (hämtad 2022-08-19) [betaltjänst]

The Wall Street Journal, *Eritrean Troops Endanger Ethiopian Peace Deal*, 2023-01-21, <https://www.wsj.com/articles/eritrean-troops-endanger-ethiopian-peace-deal-11674271835> (hämtad 2023-01-26)

Washington Post, *Ethiopian guards massacred scores of Tigrayan prisoners, witnesses say*, 2022-12-04, <https://www.washingtonpost.com/world/2022/12/05/ethiopia-tigray-massacre-killing-prisoners/> (hämtad 2023-01-23)

Washington Post, *Peace deal ending Ethiopia's Tigray war yet to dispel fear of more atrocities*, 2023-01-25, <https://martinplaut.com/2023/01/29/peace-deal-ending-ethiopias-tigray-war-yet-to-dispel-fear-of-more-atrocities/> (hämtad 2023-02-08)

World Peace Foundation, *Atrocity Alert: Tigrayan Civilians and Oromo detainees in areas under Ethiopian government control*, 2021-12-01, <https://sites.tufts.edu/reinventingpeace/2021/12/01/atrocity-alert-tigrayan-civilians-and-oromo-detainees-in-areas-under-ethiopian-government-control/> (hämtad 2022-05-31)

Østebø, Terje., *Eritrean People's Liberation Front*, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2021-07-06, https://snl.no/Eritrean_People's_Liberation_Front (hämtad 2022-05-17)

Østebø, Terje., *Etiopias samtidshistorie*, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2021-08-26, https://snl.no/Etiopias_samtidshistorie (hämtad 2022-05-17);

Østebø, Terje., *Oromia*, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-05-20, <https://snl.no/Oromia> (hämtad 2022-05-24)

Østebø, Terje. & Berg, Erik, *Tigray*, i Store Norske Leksikon, uppdaterat 2022-04-21, <https://snl.no/Tigray> (hämtad 2022-05-13)

Tryckta källor

Cohen, Gideon, *Regional & Local Languages in Ethiopia's Federal System*, i Turton, David (red.), *Ethnic Federalism. The Ethiopian Experience in Comparative Perspective*, Ohio University Press/Addis Abeba University Press, 2006

Levine, Donald N., *Greater Ethiopia. The Evolution Of A Multiethnic Society*, The University of Chicago Press, 2000

Tronvoll, Kjetil, *War And Politics Of Identity In Ethiopia. Making Enemies & Allies In The Horn of Africa*, James Currey, 2009

Tronvoll, Kjetil, *Ambiguous Identities. The Notion Of War And Significant Others Among The Tigreans Of Ethiopia*, i Broch-Due, Vigdis (red.), *Violence and belonging. The Quest For Identity In Post-Colonial Africa*, Routledge, London 2005

Yntiso, Gebre, *The Nyangatom Circle of Trust: Criteria for ethnic inclusion and exclusion* i Epple, Susanne (red.), *Creating and crossing boundaries in Ethiopia Dynamics of social categorization and differentiation*, Lit Verlag, Zürich/Münster, 2012

Muntliga källor

Etiopien, Etiopisk myndighet, möte i Etiopien, 2019-10-25

Etiopien, Vital Events Registration Agency, Sheger, möte i Addis Abeba, 2022-11-02

EU-tjänsteman (B), möte i Addis Abeba, 2019-10-16

FN-organisation i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-26

Forskare A, digitalt möte, juni 2022

Försvarsattaché vid Sveriges ambassad i Addis Abeba, möte i Addis Abeba, 2022-11-01

Internationell organisation A, möte i Stockholm, september 2021

Internationell organisation B i Etiopien, digitalt möte, juni 2022

Internationell organisation i Addis Abeba (C1), möte i Addis Abeba, 2022-10-24

Internationell organisation i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-25

Internationell organisation i Addis Abeba (E), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

Internationell tjänsteman i Addis Abeba, e-post, 2022-03-09

Oberoende forskare vid Addis Abebas universitet, möte i Addis Abeba, 2022-10-27

Oromoperson i Addis Abeba, möte i Addis Abeba, 2022-11-01

Student vid Addis Abebas universitet, möte i Addis Abeba, 2022-10-27

Tigrean i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

Tjänsteman vid västerländsk ambassad i Addis Abeba (A), möte, 2019-10-21

Tjänsteman vid västerländsk ambassad i Addis Abeba (B), möte, 2019-10-23

Tsegay, Goitom, vice ordförande, Arena Tigray for Democracy and Sovereignty, möte i Addis Abeba, 2022-10-26

Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A), möte i Addis Abeba, 2022-10-24,

Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A2), digitalt möte, 2022-06-21; möte i Addis Abeba, 2022-10-26

Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A3), möte i Addis Abeba, 2022-10-27

Västerländsk ambassad i Addis Abeba (A4), möte i Addis Abeba, 2022-10-24

Västerländsk ambassad i Addis Abeba (C), möte i Addis Abeba, 2022-10-25

Västerländsk ambassad i Addis Abeba (D), möte i Addis Abeba, 2022-10-31

Västerländsk ambassad i Addis Abeba (F), möte i Addis Abeba, 2022-11-02

